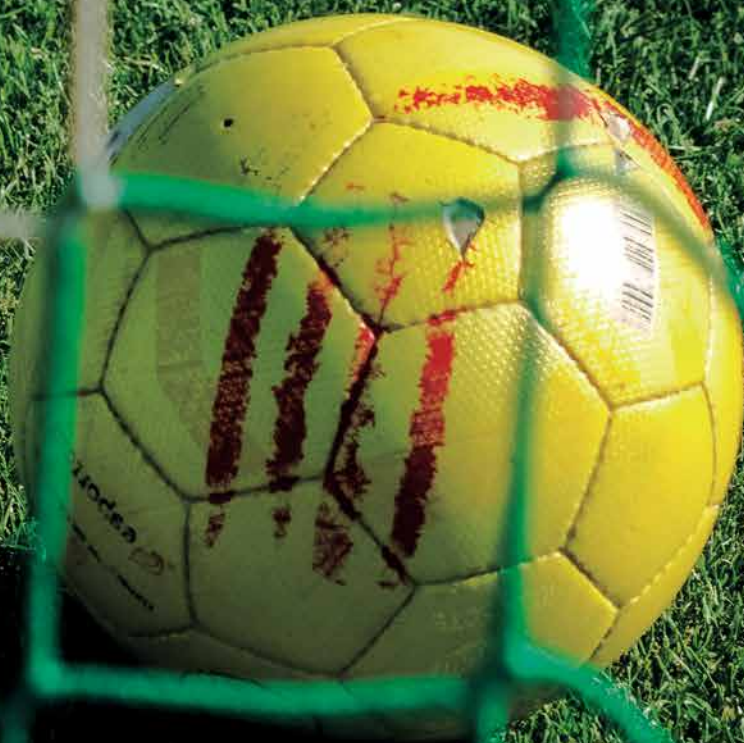

Viladamat Terra de lluers

Núm. 11
ESTIU 2022

Viladamat

Telèfons d'interès

Ajuntament

Telèfon: 972 788 082
Pàg. web: www.viladamat.cat
A/e: ajuntament@viladamat.cat

Col·legi públic de Viladamat	972 765 082
Dispensari Metge	972 788 532
Consell Comarcal de l'Alt Empordà	972 503 088
CAP l'Escala	972 776 060
Farmaciola M. Lluïsa Falguera	972 788 677
Creu Roja, Urgències i Ambulàncies	061
Mossos d'Esquadra	088
Bombers	085
Hospital Comarcal de Figueres	972 501 400
Associació Protectora d'Animals	972 502 361
Funerària Vicens (24 hores)	972 501 212
Centre d'Emergències de Catalunya	112
Informació	012

Horaris de serveis

Ajuntament

De dilluns a divendres de 8 a 15 h
Eventualment, és necessari trucar i concertar visita presencial.

Biblioteca

Hores convingudes. Tel: 621 244 504

Deixalleria

S'ha de passar a recollir la targeta d'accés personalitzada per a cada veí o veïna a secretaria (Ajuntament) en horari d'oficina.

Dispensari

No hi ha un horari fix, ja que la direcció de l'ABS de l'Escala el canvia cada mes.
Des de l'Ajuntament es fa difusió per xarxes socials, mail i cartells.

Metgessa: Eva Viader
Infermera: Nuri Vergés

EDITA:

Ajuntament
de Viladamat

COL·LABORA:

Diputació de Girona
221 municipis

ENTREVISTA: Josefina Cals

DISSENY I MAQUETACIÓ: Martí Riu

CORRECCIÓ: Maragda C. Vallès

PORTADA: Camp de futbol del FC Viladamat
Fotografia de Dolors Gibert

CONSELL DE REDACCIÓ: Mercè Costa,
Abdó Ablard, Dani Hernández i Carles B. Gorbs

IMPRESSIÓ: Impremta Pagès

DIPÒSIT LEGAL: GI-1200-2012

PRODUCCIÓ EDITORIAL: Gorbs Comunicació

COORDINACIÓ I REDACCIÓ PERIODÍSTICA:

Carles B. Gorbs - cgorbs@gorbs.cat

NOTA: L'editorial i direcció de la revista no s'identifica necessàriament amb l'opinió dels articles signats, que són d'exclusiva responsabilitat dels seus autors. Prohibida la reproducció total o parcial de la revista sense autorització prèvia.

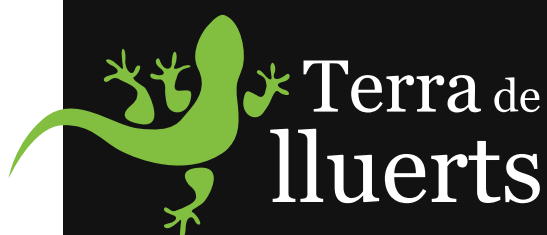

Tots els veïns i veïnes de Viladamat que vulgueu col·laborar en la revista aportant les vostres receptes de cuina, escrits, poemes, dibuixos, fotografies, etc. ho podeu portar o enviar per correu electrònic a l'Ajuntament o al coordinador de la revista Carles B. Gorbs.

Continguts

Serveis	2
Editorial	3
Activitats	4
Entrevista	11
Temps era temps	16
Patrimoni	19
Ensenyament	22
Entitats	26
Reportatge	39
Medi ambient	42
Art i cultura	46
Salut	50
Pagesia	54
Gastronomia	55

Editorial

Benvolguts viladamatencs i viladamatenques,

Aquest any ha estat l'any del CF Viladamat!

Els jugadors, entrenadors, voluntaris, la junta del club i l'afició podem dir, amb orgull, que tenim un gran equip de futbol al nostre poble. Hem aconseguit pujar de categoria gràcies al bon fer de totes les persones que formem part del club d'una manera o altra. Enhorabona a tothom!

A principis d'abril vam donar la benvinguda i acolliment a un nombrós grup de persones refugiades ucraïneses. Hem volgut compartir la vivència al nostre poble i els convidem a participar en les activitats que s'organitzen.

Creu Roja gestiona la seva estada a l'hostal l'Esplai i, des del grup de Whatsapp "Viladamat solidària", s'intenta ajudar en allò que és a les nostres mans. Moltes persones del poble s'han dirigit directament a l'hostal per mostrar ajuda i solidaritat.

La mainada ucraïnesa en edat d'escolarització assisteixen a les classes de les aules de l'escola Puig Segalar i de l'Institut el Pedró de l'Escala.

Les autoritats sanitàries ens van anunciar que es donava per "controlada" la pandèmia que ens ha fet recloure a casa durant molt temps. Així doncs, hem començat a fer vida normal i a celebrar diferents actes i activitats de forma presencial i hem pogut tornar a compartir estones lúdiques, tradicionals i culturals.

Esperant que l'anomenada "setena onada" no afecti ni la salut ni la joia de viure, celebrem amb moltes ganes la Festa Major de Viladamat!!

EQUIP DE GOVERN

L'any en imatges

Espai Jove

La Berta, la nostra dinamitzadora cultural, organitza tot d'activitats per als joves durant el curs.

Casal infantil i Estiu jove

Taller de memòria per a la gent gran

Aquest taller ha tingut una durada de tot un curs.

Activitats organitzades pel Casal infantil i Estiu jove.

PLANAS

CARNS I EMBOTITS

**CRIANÇA, MATANÇA
I ELABORACIÓ PRÒPIA**

VILADAMAT

Plaça Moderna, 1 - Tel. 972 788 068 - Miquel 669 377 584

**instal·lacions
Terradellas**

Carrer nou, 124 - Apartat Correus, 46
Tel 972 64 02 13 - Fax 972 64 03 16
17100 La Bisbal d'Empordà (Girona)

Electricitat industrial i domèstica · Aigua i gas
Calefacció i aire condicionat · Enginyeria pròpia

GORBS

Comunicació - Edicions

629 151 930 · cgorbs@gorbs.cat
www.gorbs.cat

Festa Major

31 de juliol i 1 d'agost de 2021

De nou es va poder celebrar la festa major amb tota normalitat.

Diada Nacional de Catalunya

11 de setembre de 2021

Com és tradicional, enguany també es va pujar al Puig Segalar.

29 de setembre de 2021 Xerrada sobre l'insomni

Xerrada sobre l'insomni, a càrrec del Col·legi de Farmacèutics de Catalunya.

7 de novembre de 2021 Homenatge a la gent gran

L'any passat, com que pel maig la situació sanitària ho desaconsellava, vàrem fer una petita festa a la tardor, que va consistir en una trobada al local social i l'actuació en concert de l'Orquestra Nova Blanes.

25 de novembre de 2021 Dia Internacional per a l'eliminació de la violència contra les dones

Per al Dia Internacional per a l'eliminació de la violència contra les dones, es varen organitzar diferents actes.

Octubre/Novembre de 2021 Anem al teatre

ANEM AL TEATRE

 L'oncle Vania 24/10 Teatre Municipal el Jardí	 El abrazo 30/10 Auditori Espai Ter
 El gran comediant 6/11 Teatre Municipal el Jardí	 Una nit amb el mag Lari 19/11 Auditori Espai Ter

Més informació a viladamat.cat

Sortida a diverses representacions teatrals del 24 d'octubre fins al 19 de novembre de 2021.

**FUSTERIA
MATEU**

C/ jardí del rei, 6 17137 Viladamat - GIRONA
TEL. 972 788 679 - 655 519 582 - 618 899 104

5 de gener de 2022
Reis

Rebuda a Ses Majestats els Reis d'Orient que, per raons climatològiques, els vàrem rebre a l'església i no a l'Ateneu, com estava previst.

8 de març de 2022
Dia Internacional de la Dona

Per commemorar el Dia Internacional de la Dona, es varen organitzar una sèrie de tallers dedicats a la salut femenina.

16 d'abril de 2022

Brunyolada

Es va celebrar una nova edició de la ja tradicional Brunyolada de Viladamat. Va haver-hi tres categories: brunyolaire novell, brunyolaire expert i brunyolaire innovador. Enguany, tots els participants van obtenir el primer premi.

5 de maig de 2022

Carnaval

El carnaval, com sempre, va estar força animat.

6 de maig de 2022 Agermanament amb Berriatua

De nou vam tornar a visitar la població agermanada de Berriatua. Vam sortir el dia 6 de maig i vam tornar el 8.

JMTR

Josep Maria Torres Ros
SPINÒLEG. TERAPEUTA CRANI SACRAL

Visites concertades a
Barcelona i Viladamat

647 577 416
info@nexesalut.es

15 de maig de 2022 Taula rodona “Moneda social, economia local”

Ens vam trobar a la Sala de Plens de l'Ajuntament de Viladamat i els tres ponents via Internet. Vam escoltar com són les tres teories portades a la pràctica de tres models diferents de monedes socials.

21 de maig de 2022 Neteja de les fonts

Neteja de les fonts de l'Ermedà i de Palau Borrell.

29 de maig de 2022 Homenatge a la gent gran

Enguany hem pogut celebrar la Festa d'homenatge a la gent gran amb normalitat, al maig i amb tot d'activitats que ens agrada compartir: el concert de la coral de Torroella de Montgrí, la fotografia de rigor per recordar el moment, el dinar de gala i una obra de teatre per distreure'ns una estona.

LLUIS TORRENT CASADEMONT

Enginyer Tècnic Industrial
Col·legiat 17167-G

ELECTRODOMÈSTICS
Instal·lacions d'aigua, gas, electricitat,
calefacció, aire condicionat

Pompeu Fabra, 6 tel. 972 52 02 13
17472 L'Armentera

ALABAU

CONSTRUCCIONS
I MANTENIMENTS

**PISCINES
I RECS**

Av. Riells, 28 - 17130 L'Escala (Girona)
Tel. 972 776 729 - Mòbil 670 042 607
www.alabau-piscines-recs.es - alabau@girona.com

18 de juny de 2022 Fira del Vermut

Hem pogut tornar a trobar-nos per fer uns vermutos, tallers, animació infantil i gaudir de diferents actuacions musicals.

23 de juny de 2022 Revetlla de Sant Joan

Es va celebrar la revetlla de Sant Joan amb la Flama del Canigó, foguera, sopar i festa.

Peixateria COLL
Avgda. Girona, 59
Tel. 972 77 44 39
L'ESCALA
Passeig de Catalunya, 67
Tel. 972 76 18 00
TORROELLA DE MONTGRÍ

GASOILS A DOMICILI
CALEFACCIÓ - AGRÍCOLA - AUTOMOCIÓ
972 770 274
www.empuriesoils.com

PAQUITA CASELLES SUBICH

La cartera del nostre poble ara fa trenta anys que trepitja els carrers de Viladamat. Un any més arriba la festa major i fidels a la nostra cita de cada any us donem a conèixer una miqueta la vida de la nostra benvinguda Paquita.

Els carters continuen coneixent els veïns i veïnes. Criden al timbre a aquelles persones que passen l'hivern de la seva vida en solitud. Lliuren paquets i, d'una manera senzilla, formen part del dia a dia de la nostra vida.

Quan vàreu néixer?, i on?

Vaig néixer a les Olives (Garrigoles) el dia 6 d'agost del 1966.

A quina escola vàreu anar?

Vaig arribar a anar a l'escola de les Olives un o dos anys —no ho recordo ben bé— i després ja ens van passar a tots cap a Verges a l'escola Francesc Cambó. En acabar, vaig anar a la Bisbal a fer FP 2 Administratiu.

I la vostra família?

El meu marit és en Josep Bosch i tenim dos fills, l'Abel i en Ferran.

On viviu?

Visc a Albons.

Què us va motivar fer de cartera?

Bé, si sóc cartera és culpa, o gràcies, millor dit, al meu pare. Jo havia deixat la feina que tenia, i estava buscant i ell no parava d'insistir: "apunta't a correus, apunta't a correus"... perquè ell era carter de les Olives i uns quants pobles més, o sigui, que ja ve de família. I al final li vaig fer cas, i m'hi vaig apuntar. Al cap de poc ja em van trucar per anar a treballar a Girona. I jo, cap allà. Allà vaig estar com uns tres anys, entre contracte i contracte. Vaig començar classificant cartes i impresos que arribaven a dins de saques i recordo que n'hi havia moltes, després vaig començar a repartir amb carro, o sigui, a peu i, més endavant, ja amb moto, fins que varen sortir oposicions per a rurals, o sigui, pobles, i jo vaig pensar: això ha de ser per a mi!!, sense saber les places que hi hauria. Més tard, en veure Viladamat i l'Armentera, a tocar de casa, això no podia fallar!!

La Paquita a l'oficina de Correus de Viladamat.

Abans de ser cartera havíeu fet alguna altra cosa?

Sí, vaig estar en un taller de bijuteria. Hi anava els estius i caps de setmana i, a vegades a la tarda, després de l'institut. Quan vaig acabar els estudis em varen agafar fixa.

En quants pobles heu treballat?

Primer a Girona i després a Viladamat i Pelacalç, i més endavant també a Albons.

Què vàreu haver d'estudiar per obtenir la plaça?

Tot el que està relacionat amb correus: admissió, curs, entrega de la correspondència. Bé, sol ser un temari. Crec que també geografia d'Espanya i part de la Constitució.

Quants anys fa que sou a Viladamat?

Sembla que era ahir!!, i ja farà aquest any trenta anys que trepitjo els carrers del vostre poble (bé una mica meu també). Em va coincidir amb el naixement del meu fill, havia d'agafar la plaça el mes de març i vaig haver d'esperar al juliol (el primer és el primer).

M'agrada molt la feina que faig i, sobretot, perquè estic al poble, però el més important és el tracte humà

Quan vaig començar, recordo que l'oficina era allà on estic ara, però a dalt, on hi ha el local del jovent, compartia l'espai amb la cambra agrària. Venia un senyor un cop a la setmana, llavors el camió duia el correu, tot a dins de saques, no sé si vaig estar molt de temps aquí, diria que no gaire. Després vaig passar a l'edifici del carrer Escoles 5, a on ara hi ha el menjador de l'escola, a la part del darrere. Aquí sí que vaig estar-hi bastant de temps, fins que l'escola ho va necessitar per al menjador. Més tard, quan varen fer l'Ajuntament nou, el dispensari es va traslladar a l'Ajuntament i la part del davant (estic parlant de l'edifici carrer Escoles, 5) va quedar lliure i vaig passar jo a un costat i a l'altre hi havia el barber i una perruquera.

Lliurant una carta en una de les bústies del poble.

Mentrestant, l'escola s'anava quedant petita i necessitaven ampliar, per tant, nou canvi, i ja sí definitiu, que és on estic ara i, per cert, molt bé. En aquesta empresa (Correus) el canvi és constant, encara que des de fora sembli que fas sempre el mateix. Hem passat de firmar els certificats en una llibreta on s'havia d'apuntar tot a una PDA, que cada vegada té més funcions. Últimament, hi han introduït novetats com pagar rebuts, sol·licitar distintiu DGT, vendre segells, sobres...

Tots estem una mica "perduts" quan la Paquita fa vacances, a què és degut?

Bé, primer de tot és molt important tenir l'adreça correcta. Perquè quan ve algú nou és amb el que es refereix, una cosa són els disseminats, que aquí ja sabem que l'adreça sempre

és la mateixa: Afores s/n, Masos s/n, etc. I amb això no es pot fer res, després han de mirar els apunts que deixo jo. Ja sé que ara direu "jo tinc l'adreça correcta" i també tinc problemes. És qüestió de la persona que ve. En aquest món som molts i molt diversos, doncs aquí passa el mateix. Hi haurà una persona que voldrà fer-ho molt bé i hi posarà tots els sentits i hi haurà d'altra que només vindrà a passar l'estona. Ara bé, jo em conec a tothom, podríem dir "ho puc fer amb els ulls clucs". I s'ha de notar.

Què és el que t'agrada més del teu ofici?

M'agrada molt la feina que faig i, sobretot, perquè estic a poble, però el més important és el tracte humà, sobretot amb la gent gran, que són els que més aprecien aquesta feina meua, el jovent, ja que els hi dius, no saben ni que és una carta. De fet, trobo molt a faltar gent que ja no hi és, que venia allà a l'oficina expressament a veure si tenien cap carta, només per fer petar una mica la xerrada o a vegades quan vaig per les cases a portar certificats: em diuen, passa... això abans de la covid i m'expliquen coses, problemes, hi ha una confiança i això em fa sentir bé.

A vegades, per la feina, has d'anar amb el coet al cul i no pots encantar-te gaire i pot semblar que no vulgui escoltar, però hi ha dies que no es pot. I una altra cosa que m'agrada molt d'aquesta feina és estar a l'aire lliure, ja sé que a l'estiu a vegades es passa malament per la calor, això no obstant, ho prefereixo, abans que estar tancada tot el dia a dins d'un lloc.

Expliqueu-nos una mica la vostra feina diària

Començo a l'Escala una setmana a les 7 i una setmana a les 7.30 hores. Hi ha dos torns, al de les 7 els toca descarregar el camió. Es classifica tota la correspondència, notificacions, paquets, etc. per seccions, a l'Escala en són sis i la meua set, això és feina comunitària, o sigui, la fem entre tots. Un cop això està fet entro a l'ordinador tots els meus paquets, certificats... i després passa a la PDA, entrant usuari contrasenya i tot de dades que ens demana. Un cop tot a punt carrego el cotxe i vaig cap a Albons. Allà ho classifiquo tot i ho deixo a punt per repartir. A les 9 obro l'oficina a Albons, i a repartir. A les 12 obro l'oficina a Viladamat, a repartir i acabo la jornada a l'Escala, on he d'anar a liquidar-ho tot.

Heu hagut de modificar la vostra feina per la covid-19?

Sí molt. Ha sigut una situació insòlita que ningú no s'esperava. Quan ens van confinar nosaltres havíem de treballar igual, i al principi la veritat és que tenia molta por. No sabíem res, ni que havíem de fer ni res, però de mica en mica ens van anar donant protecció, primer guants, després la mascareta i gel, protecció amb pantalles per a les oficines, protocols a l'hora

de fer l'entrega dels paquets i certificats: deixeu-ho a un lloc i us aparteu uns passos que no hi hagi cap contacte i sense firmar, i de mica en mica t'adones que prenent les precaucions no passava res. T'acostumes a actuar així, protegit et sents més segur.

Teniu alguna anècdota que pugueu explicar en el vostre treball, o tot és confidencial?

Pel que fa al treball i a les persones, sí que és confidencial, ara bé, personal meu, doncs no. Tinc una anècdota que em va passar a mi, aquí a Viladamat, ja fa uns quants anys, potser algú ho recorda. Estava repartint a peu pel poble i tenia el cotxe aparcad davant de l'escola, per cert el cotxe era nou, no feia massa que el tenia, i veig en Jordi que m'estava buscant (el nen d'en Jesús) i em diu: jo vaig entendre "t'han robat el cotxe". Què dius? Que m'han robat el cotxe?, i ell diu, no, no el cotxe no! Les rodes. Com? Vaig anar cap allà i sí, sí, les dues rodes del costat de la paret no hi eren, hi havia dues totxanes i perquè va passar algú que li va semblar veure alguna cosa estranya i en recular varen fugir de seguida, si no, em trobo tot el cotxe enfilat sobre rajols.

Bé i de quan vaig estar a Girona, allà sí que en tinc unes quantes: n'explicaré una. Moto espatllada a la pujada de Montjuïc (abans no hi havia mòbils), jo intentant fer alguna cosa i passa la policia nacional i passen de llarg i al moment tornen i es paren. Què passa? Jo no ho sé, s'ha parat i no engega. Bé, total, un policia amb la moto carrer avall i jo a dins el cotxe amb l'altre i em van portar fins a un taller mecànic, molt amables.

La PDA és la màquina que la Paquita porta sempre amb ella per quan s'han de firmar enviaments certificats, etc

Quines responsabilitats teniu com a cartera?

Com tota feina, hi ha moltes responsabilitats, però en aquesta nostra, de cartera, tot ho és, des de tota la correspondència que hi ha per repartir, com la que tens d'admissió, com la PDA. En fi, tot, i ja no parlem quan hi ha eleccions amb el vot per correu.

No sé si per la vostra edat heu viscut la importància que tenia la "figura" del carter en els anys "de la picor", quan no hi havia ni telèfons, ni altres tecnologies.

Viscut no, però sí que sé que era molt important. I per a molta gent escriure cartes era tot un ritual quan s'escrivia amb ploma amb aquella lletra manuscrita i s'explicaven vés

Una sortida aquàtica.

a saber que, i després enviar la carta i esperar la resposta que podia tardar dies.

En aquell temps remot les bones i males notícies, sempre les portava el carter, veritat?

Diria que sí, perquè no hi havia altra manera, de fet, mirant pel·lícules antigues sempre o quasi sempre, surt la figura del carter.

Ara són les noves tecnologies que s'encarreguen de fer aquesta feina de portar novetat, veritat?

Actualment, pràcticament tothom té correu electrònic i si t'han de comunicar alguna cosa ho fan a través d'això o per telèfon, difícilment envien cartes. Només en els casos de la gent més gran, que no tenen res de tot això, ells sí que reben cartes, però cada vegada menys.

S'ha ben perdut l'hàbit d'escriure cartes, a parts de les comercials.

Perdut, perdut del tot no. Encara hi ha algú que es comunica amb algun amic amb carta o bé perquè no tenen altra manera o bé perquè els hi agrada escriure. De fet, per Nadal encara que sembli que no es felicita la gent a través de carta, ja us puc dir jo que el que té el costum de fer-ho i ho ha fet sempre continua fent-ho i els que conserven molt la tradició de felicitar Nadal són els anglesos.

La correspondència sorprèn la gent alguna vegada?

Jo crec que ara la gent ja sap el que ha de rebre, alguna vegada potser una postal d'un viatge d'algú que no s'esperaven i poca cosa més. Però on sí que són sorpreses i no gaire agradables és quan arriben les notificacions de trànsit, aquestes, la majoria de vegades, no les esperes.

No sé si hauràs viscut quan en el servei militar els soldats esperaven ansiosos les cartes de les seves xicotes, família o amics?

No, no ho he viscut, però sí que recordo que la meua àvia explicava quan el meu pare era a fer la mili que li va tocar molt lluny i esperava molt ansiosa les seves cartes i una en concret que li va fer molta il·lusió, ja que era pel seu sant "santa Maria", que a dins el sobre hi havia una postal amb una rosa vermella i ens l'ensenyava perquè encara la guardava com una relíquia, i encara la guardem.

També en temps de guerra, alguns soldats no tenien ningú que els escrivís i hi havia "les padrines de guerra" que s'oferien per tenir-hi correspondència. Sabies aquest fet?

Una iniciativa que es va prendre en temps de guerra per als soldats. Hi havia noies que escrivien cartes als soldats per donar-los ànims i afecte i a part de cartes també enviaven roba: abrics, bufandes i objectes. Eren unes cartes que els soldats també podien contestar, una manera de fer que la crueltat de la guerra fos una mica més suportable.

No creieu que els carters d'aquella època, que acabo d'exposar, tenien més feina a repartir cartes que no pas ara?

És evident que en aquells temps "de guerra", la correspondència era la principal font de comunicació, per tant, pel que fa a cartes personals i postals,

evidentment n'hi havia d'haver moltes. Res a comparar amb ara. Ara hi ha molta carta comercial, de bancs, publicitat... i hem canviat cartes per paqueteria. També ara hi ha moltes notificacions, o sigui, de feina, no en falta. Ara també podem cobrar rebuts, fer admissió, vendre sobres, caixes, segells... amb la PDA, que és quasi com un ordinador.

En el tema més personal, no creieu que els carters de poble els sentim més a prop nostre que no pas els de ciutat?

La importància és tenir sempre el mateix carter, jo crec independent de si és de poble o ciutat. A la ciutat es distribueix per barris i si al teu barri tens un carter de sempre o de fa molts anys, jo suposo que la gent també el deu sentir seu, el problema és que cada vegada més, això no passa. Quan algú es jubila o canvia per trasllat, allà ja no tenen un carter fix fins que aquella zona es cobreix quan hi ha oposicions, i als pobles també passa. Si canvien el carter, sovint és difícil sentir-lo teu, sigui poble o ciutat.

La meua àvia guardava com una relíquia una postal amb una rosa vermella que li va regalar el meu avi quan feia el servei militar i nosaltres encara la guardem

Heu vist aquella pel·lícula tan antiga que es titula *El carter sempre truca dues vegades*?

Ha, ha, ha. Aquesta expressió la sento bastant, és curiós, però no fa gaires dies encara la vaig sentir, quan toco el timbre de les cases la gent a vegades la fa servir.

Crec que no he vist la pel·lícula, i si l'he vista, no em devia agradar perquè no la recordo.

Teniu alguna afició?

Sí, m'agraden diverses coses. Anar a caminar, anar a caçar bolets, espàrgols. M'encanten els trastos vells i poder-los reformar, des d'armaris, calaixeres, molinets de cafè... En fi, com més vell millor. També m'agrada sortir a fer rutes amb 4x4 d'acompanyant, no de conductora, perquè es descobrixen llocs pels quals normalment no es passa i tens unes vistes espectaculars, les últimes les hem fet per Catalunya i hem descobert llocs fantàstics. Col·lecciono imants de nevera dels llocs on vaig.

En plena caminada per la muntanya.

En el vostre gremi de carters a quina edat us podeu jubilar?

Els funcionaris a seixanta anys, els que no ho són, doncs a l'edat que toqui en aquell moment.

Quants anys us falten per jubilar-vos?

No sé, crec que encara en tinc per temps.

Penseu que fareu quan estigueu jubilada?

Jo sempre dic que el principal és poder-hi arribar amb salut, perquè sí que hi penso, però encara ho veig molt lluny i prefereixo anar fent dia a dia, i quan hi arribi intentaré gaudir de la vida, sortir, viatjar i tot el que pugui.

Un somni, una il·lusió...

Vaig estar molts anys que tenia una il·lusió i pensava: tant de bo un dia ho pugui fer! I sí, ara podríem dir: somni complert. Explico: tinc una casa a les Olives, que em va donar el meu pare. Quan me la va donar era una casa vella per arreglar i

Una de les seves excursions muntanyenques.

*Espero poder-me jubilar aquí,
amb vosaltres.*

allà estava. Aquesta casa a mi em feia molta il·lusió, és com un record familiar. Hi ha una petita història, contada per la meva àvia: aquesta casa va servir de refugi al meu avi durant la guerra. Quan el van destinar al front, com molts d'altres, ell es va escapar i va tornar a peu cap aquí, a casa, a les Olives. En arribar, es va estar fins que va acabar la guerra en aquesta casa meva amagat. La meva àvia deixava el nen al pati (el meu pare) que jugués i ella entrava a portar-li menjar i el que fes falta fent veure que anava a donar menjar a les gallines i no deixava entrar el nen perquè no xerrés que havia vist al seu pare.

Doncs bé, hem aconseguit arreglar aquesta casa després de molt de temps de treballar-hi i amb molt esforç, i ara és una casa de pedra rústica que fa molt de goig i estem molt orgullosos d'haver-ho fet. Per tant, sí que podria dir somni complert, i ara que em vaig fent gran la il·lusió que tinc és que tots estiguem bé, amb salut i feina.

Teniu alguna cosa que vulgueu explicar que no us hagi preguntat?

Només vull agrair que hàgiu pensat amb mi per a la revista, i que sapigues que estic molt a gust al vostre poble i que no ho canviaria per res. Moltes gràcies a tots per la confiança i espero poder-me jubilar aquí amb vosaltres.

Gràcies per les teves paraules de comiat en l'entrevista. Des d'aquesta revista et desitgem que tinguis moltíssima salut i sort perquè puguis, com tu dius, jubilar-te en el nostre poble. Veiem l'estimació que ens tens i sàpigues que tots nosaltres sentim el mateix per tu.

JOSEFINA CALS PUIGNAU

GARATGE OLIVERAS S.L.

SERVEI OFICIAL

Jeep

TALLER I VENDES 972 78 81 02 - FAX 972 76 58 50

fiat.g.oliveras@gmail.com Ctra. L'Escala Km 16 VILADAMAT

Dos pobles, una guerra

En un conflicte bèl·lic, els actes de valor, com el risc propi en benefici d'altres, són qualificats d'actes heroics. El mal, en canvi, vingui del bàndol que vingui, mai no podrà ser justificable.

El dia 12 de gener del 1944 moria a l'Escala el qui en fou rector durant trenta-dos anys. Segons el llibre d'òbits de la parròquia de Sant Pere la seva defunció fou deguda a causes naturals, després de rebre els Sants Sagraments de la Penitència, l'Eucaristia i l'Extremunció, administrats per mossèn Salvador Sans, rector de Sant Martí d'Empúries.

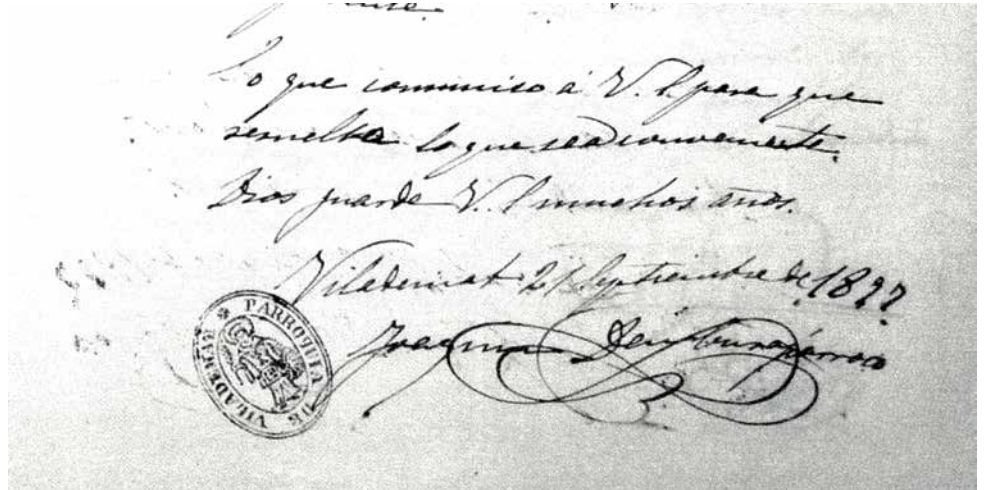
Mossèn Carlos Costa i Albert pogué morir al seu llit sabent que comptava amb l'estima d'uns feligresos que, arribats aquells *dies de la ira*, decidiren protegir-lo en comptes d'entregar-lo. Tenia setanta-tres anys, n'havia sobreviscut gairebé cinc a la fi de la Guerra Civil.

Com és ben sabut, l'endemà de la revolta militar del juliol del 1936, s'inicià a la rereguarda de Catalunya una brutal persecució contra sacerdots, religiosos, seglars catòlics i persones considerades "de dretes". Només a la diòcesi de Girona, de 935 sacerdots seculars, n'assassinaren 195 —el 21% del clergat—, setanta religiosos i quatre monges. Disset d'aquests sacerdots foren torturats abans de morir, d'altres van ser cremats. Alguns vicaris, que no volgueren abandonar el seu rector, eren molt joves quan els mataren, sense temps ni cap experiència. Dos rectors van ser tirotejats dins la mateixa església: el de Sant Joan les Fonts i el de Sant Joan de Palamós. Els qui eren detinguts seguiren el que anomenaven "pas-seig", posats dins d'un cotxe, de nit o matinalada, i duts en un

L'alcalde Joan B. Gou, el bisbe de Girona Francesc de Paula Mas i Oliver i el rector de l'Escala mossèn Carlos Costa, el dia de la inauguració de la portada d'aigües. FOTO: JOSEP ESQUIROL. ARXIU MUNICIPAL DE L'ESCALA. 1 DE JULIOL DEL 1916.

lloc concret per ser assassinats després d'un breu "consell de cuneta". Part d'aquesta ferotge repressió fou legitimada pels *Tribunals Populars*. La resta, per grups d'incontrolats que, a banda de saber molt bé el que feien, serviren per justificar la incapacitat d'acció, la manca d'autoritat, domini i control, d'una Generalitat republicana fragmentada i desbordada. Per als *Comitès antifeixistes* la guerra no era al front, sinó a la rereguarda.

Signatura del rector de Viladamat, mossèn Joaquim Déu, en una dispensa matrimonial el setembre del 1897.

Volgueren escarmentar una jerarquia eclesiàstica allunyada del poble, servil als poderosos, sacrificant els qui tenien més propers. La mitra catalana perdé tres bisbes: Mns. Manuel Borràs i Ferrer, bisbe auxiliar de Tarragona; Mns. Salvi Huix i Miralpeix, bisbe de Lleida i el controvertit bisbe de Barcelona, Manuel Irurita Almandoz. El cardenal Vidal i Barraquer, salvat *in extremis* per mediació del conseller de cultura Ventura i Gassol, aconseguí arribar a Itàlia. Morí a Suïssa l'any 1943.

¿Té sentit que un aixecament militar contra la Segona —i darrera— República provoqui un bany de sang de sacerdots i religiosos? ¿Té sentit la destrucció de llocs de culte i el saqueig de patrimoni artístic? Els militars colpistes no s'alçaren per a la defensa de la fe catòlica perquè, malgrat els principis laics de la República, mai no estigué en perill. A què conduí tanta massacre? Que, en poc temps, del terror que causà la sanguinària persecució religiosa desfermada a la zona republicana, els seguidors del general insurrecte Franco se n'aprofitessin i, sense cap mena d'escrúpols, acabada la guerra, alcessin el negre estendard del catolicisme més reaccionari.

Mossèn Joaquim Déu i Pinós nasqué al molí de Riudaura el dia 16 de juliol del 1866, va ser el vuitè i darrer fill de Francesc Déu i Maria Pinós. Vint-i-quatre anys més tard fou ordenat prevere i, després d'haver estat vicari en distintes parròquies, arribà, com a rector, al meu poble, a Viladamat, l'any 1894. En fou al llarg de quaranta-dos anys, que són molts anys de servei pastoral i compromís amb la gent d'una mateixa parròquia. Fins que l'assassinaren.

M'he proposat rescabalar-lo de l'oblit només amb dades precises i m'he mogut per aconseguir-ho. Mai no m'hauria pensat que l'única dificultat en la recerca la tindria aquí, en el lloc origen dels esdeveniments. La pèrdua de documentació existent —dades i fotografia— no només facilita l'oblit del mateix personatge, contribueix al desconeixement d'uns fets importants que marcaren la vida de la gent d'aquest poble. Cada pèrdua té el seu responsable. Em dol com un segon assassinat.

De l'**Arxiu Diocesà de Girona** n'he obtingut una breu biografia familiar i la relació de les parròquies en les quals fou coadjutor, ecònom i rector. *El juliol del 36, en esclatar la*

VILAVET
CENTRE VETERINARI & SERVEI A DOMICILI

Llúcia Martínez Macard · Col n°983

MEDICINA VETERINÀRIA INTEGRATIVA
SERVEI A DOMICILI
ASSESSORAMENT NUTRICIONAL
TERÀPIES NATURALS
ACUPUNTURA VETERINÀRIA
VACUNES
MICROXIPS
CIRURGIES
ECOGRAFIES
ANÀLISIS CLÍNQUES

HORES CONVINQUES A:
PLAÇA DE L'ESGLÉSIA n°8
17137 VILADAMAT (GIRONA)

(+34) 722 79 69 74
consulta@centrevilavet.cat

Menús, carta i per emportar

Esmorzars a la brasa

casolà · casero · homemade

100%

Carrer dels Horts, 10
Carretera de Viladamat a L'Escala
VILADAMAT · 972 788 367

Guerra, apunta la nota de l'Arxiu, fou retingut, primer a la rectoria, després en un mas pròxim i, finalment, obligat a traslladar-se a Riudaura. A causa d'una delació, el Comitè Antifeixista d'Olot el detingué i l'afusellà, el dia 2 de setembre, al terme de Sant Jaume de Llierca. No en va ser l'únic.

De l'**Arxiu Comarcal de la Garrotxa** m'arriba una còpia de l'acta de defunció del Registre Civil de l'Ajuntament de Sant Jaume de Llierca, feta complint ordres del *Jutjat Especial* creat per investigar els excessos comesos entre el juliol del 36 i els primers mesos del 37. Són els Sumaris coneguts com a *Cementiris Clandestins* instruïts pel "jutge especial" Josep M. Bertran de Quintana, magistrat de l'Audiència de Barcelona, designat per la Generalitat republicana per a la investigació d'exhumacions de víctimes d'assassinats i inhumacions clandestines. Només al jutjat d'Olot, Bertran de Quintana, obrí quatre sumaris per morts trobats a diferents llocs de la Garrotxa.

L'acta de defunció, que forma part del sumari 41/1937 duu el segell *Jutjat Popular. Poble del Llierca*. És feta en data 28 d'octubre del 37. Especifica que Joaquim Déu i Pinós, sacerdot, de setanta anys, natural de Riudaura i domiciliat a Viladamat, morí el 2 de setembre del 1936 a conseqüència de *dispar d'arma de foc*, segons dictamen de l'autòpsia practicada al seu cadàver. Signen, el jutge, el secretari i dos testimonis.

Del doctor en història, **Jordi Bohigas**, en rebo una molt interessant informació, la que es desprèn del sumari 7691 que forma part dels Procediments Judicials incoats per la Justícia Militar franquista sota la responsabilitat del Tribunal Militar Territorial: noms i cognoms dels membres que formaren part del comitè de milicians d'Olot, entre els quals s'hi trobava el qui els feia de xofer "amb revòlver", Dionís Déu i Casals, nebot del sacerdot. Entre el grup de víctimes, aquella matinada, Dionís hi trobà un altre oncle, Ramon Déu i Pinós, confiter d'Olot, amb qui tenia "ressentiments familiars".

Posteriorment denunciat, Dionís Déu fou afusellat, després d'un Judici Sumaríssim, el 19 d'octubre del 1939 al fossar de la Pedrera, a Barcelona. Tenia quaranta-nou anys i era casat. Inexplicablement trobo el seu nom a la *Llista de Reparació Jurídica de les víctimes del franquisme. Llei 11/2017 Arxiu Nacional de Catalunya*.

El dia 4 de febrer del 39 les tropes franquistes entraven a Girona. Quatre dies més tard caigué Figueres. Mossèn Carlos Costa tornà a la rectoria de l'Escala amb els seus feligresos. El mateix mes de febrer, l'ecònom mossèn Esteve Vila Fontrodona, arribava al meu poble tot esperant el nomenament del rector definitiu que no es faria efectiu fins al desembre del 1940. Judicis sumaríssims, tortures i afusellaments: començava la gran revenja indiscriminada de la llarga dictadura franquista. I un vel de boira grisa s'estengué sobre les ments i les consciències de tanta gent ferida i espantada.

Mossèn Joaquim Déu i Pinós, *In Memoriam*.

MARIA-TERESA CROS

Gràcies al testimoni d'un dels nets de Pere Colomer i Batllori, un veí del nostre poble, que tingué el coratge d'acollir al seu mas, mossèn Joaquim Déu, en aquells difícils dies de persecució i violència.

BIBLIOGRAFIA:

BUSQUETS, Joan: *La persecució religiosa al Bisbat de Girona*. Dossier de la *Revista de Girona*.

DUEÑAS, Oriol i SOLER, Queral: *El jutge dels cementiris clandestins*. Editorial Gregal.

MAYMÍ, Josep: *Entre la violència política i el conflicte social*. Els comitès antifeixistes de Salt i d'Orriols.

Publicacions de l'Abadia de Montserrat (1989 i 2001).

RAGUER I SUÑER, Hilari: *Arxiu de l'Església Catalana durant la Guerra Civil*. Vol. I i II.

SOLER i SABATER, J.M. i VILLARROYA i FONT, J.: *La repressió a la rereguarda de Catalunya (1936-1939)*.

CAN DISPÈS
Hotel Rural

PEQUEÑO HOTEL DE CAMPO
les hamaques

+34 972 788 458

www.leshamaques.com

Pinzellades del patrimoni històric de Viladamat

En aquest article presentarem uns petits apunts de tres elements del patrimoni històric del poble. Concretament, parlarem breument de tres jaciments d'època romana: el jaciment arqueològic dels Tolegassos, el forn romà dels Tolegassos i el jaciment arqueològic de l'Olivet d'en Pujol.

Jaciment arqueològic dels Tolegassos

Aquest jaciment és una vil·la d'època romana, localitzada a partir de les troballes fetes pel pagès que treballava el camp on hi ha les restes. Està constituïda per l'edifici principal, un forn de terrissa i un enterrament aïllat posterior. Tal com ens ha arribat, la vil·la es dividia en dos edificis diferents, separats per un pati porticat.

Josep Casas, que va dirigir les diverses campanyes d'excavació que s'hi van fer, estableix una periodització de la vil·la en tres fases constructives, tot i que es pot determinar l'existència d'una fase prèvia, datable a finals del segle II aC, amb sitges, dipòsits i un *lacus* amb *opus signinum*.

La primera fase és el moment de construcció de la vil·la, en el primer terç del segle I dC. Està formada per dos edificis. L'edifici 1, de planta quadrada amb pati interior i un porxo adossat a la façana de llevant, està dividit en deu habitacions. L'edifici 2, situat a l'extrem sud-est del recinte, està dividit en tres estances. Les habitacions del primer edifici farien les funcions de *cella familiares* (allotjament per als treballadors de la vil·la), mentre que les altres estances, més petites i pavimentades, s'interpreten com a cuines. Les estances de l'edifici 2, per la seva part, s'interpreten com un *horreum* (magatzem o graner) amb dues plantes. Al nord hi havia un gran pati, amb un pou i un gran camp de *dolies* a l'extrem nord-oest, amb capacitat per a cent cinquanta recipients.

La segona i la tercera fases corresponen a ampliacions del nucli inicial de la vil·la. La primera ampliació es data entre finals del segle I o principis del segle II dC, quan la vil·la es va ampliar cap al costat sud, amb la construcció de nous àmbits del graner, situat al sud-est, i amb una nova part perimetral, que va ampliar el recinte 2 de la primera fase, conservant-ne la mateixa funció. La tercera i darrera fase correspon a la segona ampliació i va tenir lloc cap a finals de segle II dC, moment en el qual es va doblar, gairebé, la superfície de l'edifici 2 (en aquest moment va quedar format per quatre habitacions o espais), es va omplir de terra d'escombrera i es van abandonar els magatzems de *dolia* de la primera fase.

La vil·la es va abandonar a la segona meitat del segle III dC, tot i que en els segles IV-V dC hi va haver una recuperació parcial del jaciment. Posteriorment, l'espai ocupat per la vil·la va conèixer una ocupació de funció i de cronologia incertes, documentada per la presència d'uns rastres o de cultiu o de fortificació medieval.

Pel que fa a la necròpoli, es tracta en realitat d'un enterrament tardoromà d'inhumació, situat a la banda sud del pati, enfront de l'habitació anomenada A-9. Estava col·locat amb els braços i les cames lleugerament plegats, dins una rasa de 150 centímetres de llarg i 35 centímetres de profunditat orientada cap al sud. No hi havia cap mena d'aixovar funerari que acompanyés el difunt (només damunt dels peus quedaven alguns fragments de ceràmica grollera reduïda).

L'estat de conservació d'aquesta vil·la és bo. Malgrat que les restes conservades de les estructures construïdes de la vil·la no presenten un alçat gens important, les estructures negatives es conserven en bon estat. L'any 2005 es van consolidar les estructures conservades de la vil·la.

Forn romà dels Tolegassos

Es tracta d'un forn d'època romana, situat uns 100 metres a l'est de la vil·la dels Tolegassos i excavat en el marge dels camps.

La descoberta del forn va ser casual, arran de l'esfondrament del camí pel pas d'un tractor. Aquest fet va motivar una intervenció arqueològica l'estiu de l'any 1981, dirigida per Josep Casas.

L'excavació va permetre la documentació d'un forn de planta quadrada amb una superfície de 4 m² que conservava les parets del laboratorum en una alçada de 15 centímetres. L'engraellat estava parcialment destruït i se'n conservava una tercera part, amb trenta-quatre forats que comuniquen la cambra de cocció amb la cambra de combustió, situada

a sota. Aquest engrallat s'aguantava amb dues voltes molt amples, fetes amb fang i petites pedres. Presentava vitrificacions només en alguna de les parets de la cambra de combustió, sobretot en l'oposada a la porta. La boca d'accés a la cambra de combustió s'orienta a llevant.

A l'interior del forn, es podien distingir quatre estrats arqueològics. El primer estava format per un farciment de terra barrejada amb restes de l'engraellat i de l'enderroc de la cambra de cocció. El segon estrat contenia terres vermelles sorrenques i restes d'ímbrex cremats i deformats. El tercer estrat contenia terres cremades i teules. El quart i últim estrat, finalment, estava format per cendres vegetals sense restes de material arqueològic.

La tipologia, el sistema constructiu i el material recuperat a l'interior del forn permeten interpretar-lo, d'una manera molt clara, com un forn ceràmic d'època romana productor de material constructiu (teules i ímbrex). Segons Casas (1989), que el va excavar, funcionaria relacionat amb la veïna vil·la romana dels Tolegassos, situada uns 100 metres a l'oest.

Pel que fa a la cronologia, aquesta només es pot determinar, segons Casas, pel funcionament de la vil·la dels Tolegassos i relaciona el funcionament del forn amb les reformes de la segona fase de la vil·la i la necessitat de subministrament de material de construcció. Per tant, s'adscriuria dins el segle II dC.

L'estat de conservació del forn és regular, ja que la graella només es conserva en un percentatge molt petit, en el seu angle sud-oest, i la resta ha desaparegut, com també les parets i la coberta de la cambra de cocció. La boca i la cambra de combustió es troben en un bon estat de conservació. Per protegir el forn s'hi ha construït una estructura que consisteix en uns pilars de formigó que sostenen una coberta sintètica. Entre els pilars s'aixequen envans de maons vistos a les façanes nord, oest i sud. A la façana de llevant, s'ha protegit amb un reixat.

Jaciment arqueològic de l'Olivet d'en Pujol

L'Olivet d'en Pujol és un establiment agrícola d'època romana republicana que va ser descobert de forma casual a la tardor de l'any 1981 pels senyors Isidre Carreras i Joan Colomer, de Viladamat.

Els anys 1982, 1983 i 1984 es van programar excavacions arqueològiques dirigides per Josep Casas. Aquests treballs van permetre la documentació d'una construcció de planta rectangular composta per un pati amb setanta-cinc forats destinats a encabir-hi *dolies*. També es va documentar un edifici a l'angle nord-oest del pati.

Els murs de la construcció principal estan construïts amb un parament de pedra seca o lligada amb fang. Els murs de l'edifici de l'angle nord-oest són molt més sòlids. El pati està pavimentat amb terra batuda, mentre que dins l'edifici el paviment és la roca natural, més o menys anivellada amb terra i petites pedres. També s'hi va documentar la presència de tres sitges ibèriques d'una ocupació anterior, datades al segle IV aC. A més, a les sitges, es va documentar també ceràmica fina d'importació del tipus àtic (Skyphos, pàteres), així com ceràmica ibèrica comuna.

Pel que fa al material recuperat de l'assentament d'època romana, la tipologia de la ceràmica consisteix en grans contenidors (Dressel 1, Tarraconense 1) i vaixel·la fina de taula (sigil·lada sud-gàl·lica, africana Clara A, ceràmica de parets fines, ceràmica grisa de vora trilobulada, ceràmica de vernís negre i ceràmica d'engalba blanca). També es va recuperar una moneda (un as d'Empúries partit per la meitat).

Les estructures documentades, la distribució espacial i les restes trobades in situ ens indiquen que es tracta d'un establiment rural de tipus productiu amb funcions agrícoles que va funcionar durant un període molt concret. Les evidències d'ocupació en aquest jaciment comencen a partir del segle IV aC. En el segle II aC s'hi va bastir el magatzem, que va perdurar entre cent i cent vint-i-cinc anys, fins al canvi d'era. Descobrim alguna visita esporàdica del lloc a finals del segle II dC.

El 2009 es van dur a terme tres cales. La primera va permetre identificar estructures en negatiu amb presència de sitges i *doliae*, fet que amplia la superfície del magatzem de *dolia* de 21x12 a 21x20, com a mínim, respecte dels treballs dels anys vuitanta del segle XX. La segona mostra restes malmeses de la divisió interior d'un recinte. La tercera, finalment, es va efectuar sobre un amuntegament de pedres i va posar de manifest un mur anterior al magatzem d'època tardorepublicana.

La campanya de l'any 2010 va permetre restituir la planta sencera del magatzem i comprovar que aquest contenia uns 100 contenidors distribuïts en dues zones.

L'estat de conservació del jaciment és bo, es conserven gran part de les estructures, tot i que la potència dels estrats arqueològics és minsa, ja que està molt arrasat per l'activitat agrícola.

JOAN CARRERES

Un curs superheroic

I ja tornem a tenir el juliol aquí. Sembla que era ahir que començàvem el curs i ja han passat deu mesos. Deu mesos que han estat plens de superpoders, de força, de motivació, de ganes de descobrir, d'aprenentatges, de vivències... En definitiva, deu mesos ben aprofitats i que segur que els i les alumnes de l'escola ja no oblidaran.

Tot i tenir la pandèmia ben present, aquest curs ens ha acostat més a la normalitat. Hem deixat enre les mascaretes, el gel hidroalcohòlic i les distàncies. A l'escola hem recuperat activitats que ja trobàvem a faltar: els tallers multinivell, les exposicions als companys, les assemblees com déu mana, els intercanvis i jocs al pati i l'exposició de l'artista que tanta feina ens porta i que sempre tenim ganes d'ensenyar als pares, mares, avis i vilatans del poble.

El projecte de la ZER d'aquest curs eren els *Superherois*. No podíem haver triat millor temàtica; tot i la normalitat, ha estat un curs intens, potent, amb canvis, amb anades i vingudes, amb entrebancs, amb maldecaps, però res que no hàgim pogut superar, com els superherois que normalment se surten amb la seva. I com diuen, de tot se n'aprèn! Per tant, sempre cal veure'n la part positiva i guardar-nos a la motxilla allò que ens fa més grans i més valents.

Presentació de candidatures al Consell d'Infants.

Pintem la paret del pati.

La part final del curs ha estat la més moguda. Volem destacar la visita a l'escola de les nenes i nens de la Bressola de Nyils que han fet l'esforç de venir a veure'ns perquè ens coneguèssim de més a prop. Quina jornada més divertida

hem passat! Ens hem remullat i ens hem intercanviat obsequis que segur que guardarem a dins del cor. Ens hem acomiadat desitjant poder-los veure el pròxim curs.

També hem rebut una altra visita, però aquesta de més lluny. El mes d'abril han arribat a l'escola onze alumnes refugiats provinents d'Ucraïna. Això sí que ha estat una prova de foc. Ens hem hagut d'adaptar mestres i infants a la nova situació i creiem que ho hem superat amb bona nota. No sabem com acabarà la guerra a l'altra banda d'Europa, però desitgem que tots ells puguin tornar a la "seva" normalitat.

Malgrat totes aquestes incerteses, l'escola ha continuat amb la seva dinàmica. Aquest any ens havíem proposat fer canvis al pati que s'han començat

Trobada amb la Bressola de Nyils.

materialitzant amb una nova caseta, pintant la paret de maons per donar-hi un toc de color i amb la redistribució d'alguns espais de joc que no acabàvem d'aprofitar prou. També hem començat a crear i estructurar el que serà l'hort del centre; estem molt contentes perquè ja tenim les parcel·les a punt per començar a treballar-hi al setembre. La idea general és fer de l'escola un espai més verd i on la natura hi tingui més presència.

També us fem saber que aquest curs hem creat, amb l'Ajuntament, el *Primer Consell d'Infants* del poble, on hi queden representats els i les alumnes de l'escola. Aquest grup d'infants que acompanyarà als regidors i regidores en la seva tasca de govern, permetrà que l'opinió dels més petits també es tingui en compte a l'hora de prendre decisions sobre aspectes que afectin al municipi.

Trobada final de curs.

Volem agrair, com no podia ser d'altra manera, el treball de l'AFA (Associació de Famílies) i la seva implicació en el centre. Sense el seu esforç i propostes, molts objectius no es podrien aconseguir.

Esperem que tots i totes passeu unes bones vacances d'estiu i ens retrobem el mes de setembre amb les bateries carregades i a punt per encetar un nou curs escolar.

Molt bona festa major!

LES MESTRES DE L'ESCOLA

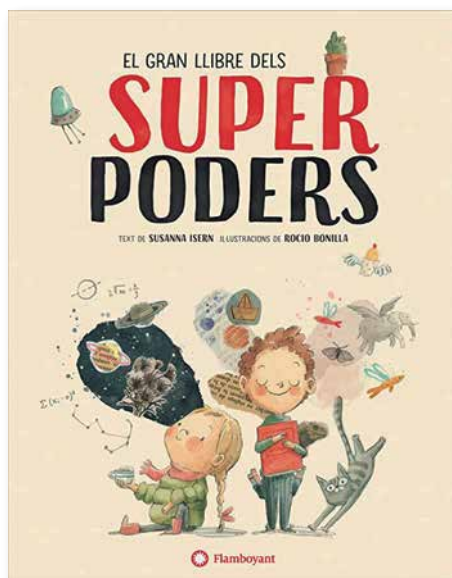
El superpoder de l'estima

Superpoder: qualitat sobrehumana dels superherois, que atorga al seu posseïdor l'habilitat de realitzar coses que serien impossibles per al comú dels éssers humans.

Aquest curs escolar 2021-2022 la ZER treballa el projecte dels superherois i els superpoders, dirigit cap a un treball d'educació emocional de reconèixer qualitats i valors que tots tenim inherents a la nostra persona i que poden diferenciar-nos els uns dels altres. Aquesta idea la transmeten meravellósament bé, la Susanna Isern i la Rocío Bonilla amb uns textos i uns dibuixos preciosos en el seu àlbum il·lustrat "El gran llibre dels SUPERPODERS".

Cada nen i nena té un o més superpoders que el fan únic/a. La creativitat, la tendresa, la imaginació, el dibuix, la il·lusió, la capacitat de fer riure, d'explicar històries, de córrer, d'emocionar-se, etc. Cada poder cal valorar-lo per treballar l'autoestima i donar més força a les virtuts i menys als defectes.

Estirant el fil d'aquesta idea, si ens plantegem quins serien els superpoders de l'AFA de Viladamat, entre molts, com el superpoder de la col·laboració, de la participació, de la il·lusió o el de la dinamització en sobresurt, sense cap dubte un, el superpoder de l'estima.

El superpoder de l'estima cap als nostres infants; els nostres fills/es i els seus companys/es. Aquest és l'origen de tota la inèrcia que fa moure a les famílies de l'AFA i que s'acaba desllorant en molts altres.

L'estima als nens i nenes de l'escola mou a les famílies a treballar amb diverses activitats per aconseguir diners i reinvertir-los en material, sortides, colònies i en una escola que s'estimen. Mou a les famílies per trobar-se, teixint llaços d'amistat i fer comunitat perquè ells són comunitat. Mou a les famílies per descobrir solucions als problemes que van sorgint (educatius, d'organització, d'infraestructures, de conciliació...) i mou a les famílies per donar-nos suport i ajudar en les necessitats d'aquells que més ho necessiten.

Tot i que l'estima cap a tots els infants de l'escola no té res de sobrehumà ni de sobrenatural, ans al contrari, creiem que és el més humà i el més poderós de tots els superpoders.

BIO EMPORDÀ

Ajuda'ns a reciclar!

Recollida d'oli vegetal usat
Transportista i gestor de residus

972 158 742
info@sersall.net

SERSALL 95 S.L.

Tornem a omplir els carrers de vida

Com gairebé totes les associacions, aquests darrers dos anys les colles geganteres també han estat parades, sense poder sortir a fer trobades ni cercaviles.

A la festa major passada en Feliu i l'Eulàlia ja van tornar a passejar pels carrers de Viladamat, acompanyats, com no pot ser d'altra manera, de les gralles i tambors que formen la colla. També vam tenir un altre tastet l'estiu passat a Palau de Santa Eulàlia, que tampoc van voler deixar passar l'oportunitat de fer una petita trobada amb les colles més properes.

Per començar a encarar aquesta campanya vam participar en la fira del vermut, vam fer planxats, vam servir olives i gelats, però, sobretot, vam fer poble. També volem aprofitar aquest espai per arribar als que potser no ens coneixeu tant i dir-vos que som una colla oberta, i que si us agrada fer gresca, fer ballar els gegants o acompanyar-nos a les sortides, us animem a apuntar-vos a formar part de la colla que, ben segur, ens ho passarem pipa. Ara sí que ho tenim tot a punt per encetar l'estiu amb tota normalitat i la colla de Viladamat participarem en les trobades de Vilaür, Palau de Santa Eulàlia, Corçà... i de tot arreu on ens convidin, perquè sortim amb més força que mai per tornar a omplir els carrers de vida.

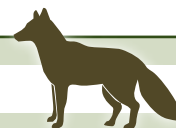
Salut i bona Festa Major!

Calendari temporada 2022/2023 i normes per al caçador

La Societat de Caçadors d'Albons-Viladamat ha fet públic el seu calendari, seguint la resolució del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya, així com les normes per al caçador de la temporada 2022-2023.

Calendari

LA MITJA VEDA: Es podrà caçar els dies 21 i 28 d'agost i el 4 i 11 de setembre de l'any 2022 a la zona limitada a la part est de la carretera antiga de Figueres (al pla). Està prohibida la cacera de perdius, llebres i conills.

CAÇA MENOR: Del 9 d'octubre del 2022 fins al primer diumenge 5 de febrer del 2023, per al tord comú fins al 12 de febrer de 2023, dijous, diumenges i festius no locals.

PERDIUS I LLEBRES: Del 9 d'octubre del 2022 fins a l'1 de gener de 2023, dijous, diumenges i festius no locals.

Només es permet dues perdius per dia de cacera i per caçador. En les altres espècies cinegètiques, d'acord amb la llei.

PORC SENGLAR: Contacteu amb el Sr. Chaves d'Albons, encarregat de la colla del porc senglar, telèfon 686 993 949. Els dies de cacera són del 4 de setembre de 2022 fins a l'últim diumenge 26 de març de 2023. La cacera només es farà els dissabtes. En benefici de l'agricultor, el representant legal podrà sol·licitar fer batudes en juny, juliol i agost.

GUINEU: Del 4 de setembre de 2022 fins al 26 de març de 2023.

Normes i altres observacions:

En les normes, cal ressaltar l'obligació de recollida dels cartutxos utilitzats, com també l'obligació de tots els caçadors de no molestar i respectar la zona de cacera a la resta de companys. Per altra part, es recorda que el passi del vedat no és vàlid si no s'acompanya del DNI de l'interessat.

Queda totalment prohibit passejar els gossos en època de veda fora de la zona d'ensinistrament. També queda prohibida la cacera en terrenys cremats, amb neu, pluja intensa, boira espessa i en camins. En els camins cal descarregar l'arma al seu pas.

En aquesta temporada no es poden caçar les tórtors.

Es continuen fent batudes en època de veda, amb autorització del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, en benefici dels agricultors.

Cal recordar la dificultat de fer batudes a prop de les carreteres, sobretot aquelles en què hi hagi camps de blat, pel perill que poden tenir els gossos.

Les faltes molt greus previstes en l'acta aprovada en assemblea general el 25 de febrer del 2005, que no poden cometre els caçadors són les mateixes que s'han publicat en les darreres revistes de *Terra de Llurts*.

Cal comprovar, també, que els vehicles disposin d'assegurança reglada que cobreixi els danys ocasionats per un porc senglar, com també d'altres animals salvatges. En cas de sinistre, caldrà fer les gestions amb els Mossos d'Esquadra i l'assegurança i, sobretot, fer la diligència corresponent. Si el sinistre és a conseqüència de la cacera, durant 12 hores després, cal aplicar el mateix que en el cas anterior.

FUNERARIA VICENS

— Des de 1924 —

SERVEI 24 h ELS 365 DIES DE L'ANY

Passeig del Cementiri, 17

Tel. 24 h (0034) 972 50 12 12 - 972 67 86 86 - Fax 972 50 97 42
17600 FIGUERES (Alt Empordà)

LA JUNTA

De nou, les trobades del Club de Lectura

Vam poder començar les trobades del Club de Lectura el mes d'octubre, encara seguint el protocol COVID: mascaretes, distància entre nosaltres i espai prou ampli. No vam poder fer tot el que hàviem programat, com, per exemple, berenar i xocolatada en acostar-se Nadal.

Avançant el curs, les mesures es van anar suavitzant, vam poder fer les nostres trobades mensuals veient-nos les cares i podent gaudir de les nostres tertúlies i rialles tot comentant les lectures.

Amb una excel·lent participació de gent, vam organitzar i dur a terme una sortida cultural al monestir de Sant Pere de Rodes i dinada de germanor a Garriguella. El dia era esplèndid, la natura entorn del monestir, tot un espectacle, un veritable regal de colors i olors.

Enguany, retornada la Fira del Vermut, hi hem participat oferint un gran ventall de truites artesanes de tota mena i

Parada a la fira del Vermut.

textures. Va ser tot un èxit de participació, harmonia i bon ambient.

Hem acomiadat el curs amb moltes ganes de continuar creixent i retrobar-nos de nou, conscients que la lectura ens enriqueix i constitueix un eix de connexió i coneixement entre nosaltres.

Sant Pere de Rodes.

L'entorn del monestir.

Una mostra de les truites artesanes.

Portes i braços oberts a tothom que hi vulgui participar i formar-ne part!!!

Bona festa major!!!

Història!

Hem fet història! Tres paraules que defineixen el que ha succeït aquesta temporada. Hem aconseguit el millor resultat esportiu dels més de trenta anys de vida del CF Viladamat.

La temporada començava amb una idea clara, consolidar el club i el projecte a 3a catalana. Hi havia canvi d'entrenador i, per tant, la tan catalana prudència era una de les màximes que apareixien. Expressions com: a poc a poc i bona lletra o comencem i a veure com va la història... se sentien pels racons. Tot i això, l'ambició sempre hi és i, ara que ja hem arribat al final i ho podem dir, en petit comitè, tothom tenia moltíssima il·lusió per la nova etapa que arrencava.

En fi, ens vam presentar a finals de juliol per engegar la pretemporada amb el nou cos tècnic encapçalat per en

Botxí Minic i un grup de nois disposats a tot. Acabada ja la pretemporada, la lliga va començar amb una golejada (7-0), Carai! Jornada dos: 1-6, Ostres! La tres: 0-6. I ara sí que l'ambició i la il·lusió es va començar a desbordar (i no va parar). Victòries, grans moments i un ascens apoteòsic.

Un ascens... somiat? Ni en la ment dels més agosarats. Però ja que ha succeït el relatrem. Bé, més que relatar l'ascens farem un petit resum de les quatre últimes jornades de lliga. Quatre partits que quedaran a la retina de molts aficionats del Viladamat per a tota a la vida.

JORNADA 31

DIUMENGE 21 DE MAIG » MUNICIPAL DE PORTBOU » 19.00 h

Portbou CE - CF Viladamat

El patiment

Ens desplaçàvem a Portbou un diumenge a la tarda. Camp dels més complicats de la categoria i contra un equip ultra motivat per aconseguir vèncer el líder de la categoria i així demostrar que no estaven disposats a ser comparsa. El partit va començar amb un clar domini nostre i va acabar com molts dels partits en aquest camp, amb molta tensió. Tensió que es va resoldre al minut 11 de l'afegit del segon temps amb un gol nostre que significava l'1-2 definitiu i també significava l'alegria desbordada de la quarantena d'aficionats i aficionades viladamatencs desplaçats fins a la població fronterera.

JORNADA 32

DIUMENGE 29 DE MAIG » MUNICIPAL DE VILADAMAT » 16.00 h

CF Viladamat - FC Bellcaire

El pany i la clau

Derbi a porta tancada per culpa de les situacions ocorregudes la jornada anterior. Però l'afició viladamatenca va envoltar el camp per poder donar suport incondicional a l'equip. Ambient espatarrant i victòria clara, amb una segona part que va aclaparar el rival. Comunió perfecta entre afició, junta i equip i sensació que l'objectiu no es podia escapar.

JORNADA 33

DIUMENGE 5 DE JUNY » MUNICIPAL DE LA BISBAL » 18.00 h

Atl. Bisbalenc - CF Viladamat

El gran dia

Botifarres, amiatat, companyonia i sentiment al dinar previ preparat per la junta per fer més curta l'espera per al gran partit.

17.00 h Tothom als cotxes i cap a la Bisbal.

17.30 h La Bisbal és conquerida per la gent del llogaret empordanès disposada a animar fins al final als seus jugadors.

18.00 h Arranca el partit amb domini dels nostres jugadors.

18.45 h perdem 1-0 de forma totalment immerescuda.

19.15 h L'apoteosi, empatem el partit.

20.15 h Final. Som de 2a. Alegria, plors, èxtasi i una col·lecció de sentiments irrepetible.

Més de 200 aficionats i aficionades d'un poble de 471 habitants envaint la capital del Baix Empordà i demostrant que, amb esforç, fe i sentiment, es poden assolir fites impensables.

CORREDORA D'AS SEGUANCES
MARIA SERRA SALA

Avda. Salvador Dalí, 72 baixos
17600 FIGUERES (Girona)
Tel. 972 50 50 32 - Fax 972 50 53 28

**CRISTINA
ROCAS**

CLÍNICA
PODOLÒGICA
Col. 1449

Viladamat
C/ Creu n.8
699 806 750 · 972 788 057

L'Escala
C/ Tramuntana n.7
972 774 856

@CristinaRocasPodologia
Clínica Podològica Cristina Rocas

JORNADA 34

Diumenge 12 de juny - Municipal de la Viladamat 18.00 h
CF Viladamat - Roses City FC

La celebració

Assolit l'ascens, aquesta jornada va servir per celebrar-lo amb els aficionats i aficionades que ens han fet costat al llarg de la temporada. Sense tota aquesta gent l'èxit no hauria sigut possible.

També dia emotiu i de comiats. Arreveure amb alguns i adéu a una temporada que creiem serà inesborrable.

Nous reptes

I ara que s'ha pujat de categoria què? Doncs la resposta és senzilla i és la mateixa de sempre: treball.

Redoblarem esforços. Hi posarem més hores, més feina i més del que calgui per aconseguir que el nom del CF Viladamat i de Viladamat es passegi amb el cap ben alt pels diversos camps i poblacions de tota la demarcació de Girona.

També redoblarem esforços creant un nou equip al club per tal d'oferir una sortida als jugadors que creguin que l'exigència de la 2a catalana no és compatible amb les seves situacions personals. Perquè totes les persones que formen el Club de

Futbol són importants i no volem que ens abandoni ningú sense abans haver intentat oferir totes les solucions possibles. I si aquestes solucions signifiquen haver de deixar-s'hi les banyes, doncs es fa.

Per acabar, voldríem donar el nostre agraïment a totes les persones que al llarg dels darrers anys han format part d'equips tècnics, junta, equips... aquest èxit no s'entendria sense la seva feina i, tot i que ara no siguin dins del club, la seva dedicació ha sigut cabdal per assolir aquesta fita. També fem arribar un sentit agraïment a aquelles empreses i persones que amb la seva aportació econòmica i material ens donen el suport necessari per poder arribar a tot arreu on ens plantegem.

I com sempre diem, al nostre club tothom hi és benvingut. Només cal venir al camp un dia d'entrenament o de partit i trobareu la porta oberta.

*Amunt Viladamat
i fins a la victòria sempre!*

**42°08'40"N
03°03'08"E**

**VILADAMAT
AIRSPORT**

Ctra. Orriols - L'Escala km 13,5
 17137 Viladamat (Girona)
 Tel. +34 639 970 423
 Fax +34 972 765 129
 info@airportviladamat.com
 www.airportviladamat.com

**TALLER SALA
VILADAMAT**

REPARACIÓ MECÀNICA I ELECTRICITAT DEL'AUTOMÒBIL
 VENDA DE VEHÍCLE I MAQUINÀRIA

Ctra. l'Armentera
VILADAMAT Tel. 972 788 073

L'himne del nostre club

HIMNE VILADAMAT CF

COMP: DANIEL HERNÁNDEZ
2021

♩=130

Vi-la - da-mat Vi-la-da-mat Eh! Vi-la - da-mat Vi-la - da-mat! A-munt a -

munt Vi-la-da-mat camp a camp u-na vic - tò - ria amb or -

gull la nos-tra gent amb or - gull la nos-tra his - tò - ria

(Final D) Verd i blanc son els co - lors de la nos - tra sa - mar
Gent d'es - forç po ble hu - mil som el clam an - ti - fei -

re - ta - com-panyes d'e - quip fins a la vic - tò - ria
xis - ta

sem-pre... amb el Puig Se-galar de fons i la se -
L'al - zi - nar és el nos-tre camp. Ca - ta -

nye - ra per ban - de - ra junts llui - ta -
lu - nya nos - tra ter - ra

rem fins a la vic-tò - ria sem-pre... A-munt a -

Aquest any el club de futbol també hem renovat l'himne del club, un himne que intenta descriure a través de la lletra i la música tant l'entorn de Viladamat com els valors del club.

Aquest himne ha estat compost musicalment per en Dani Hernández i amb la col·laboració a la lletra de Laura Roma i membres de la junta.

L'himne que es pot escoltar cada diumenge de partit va ser gravat per en Dani Hernández, amb la col·laboració del guitarrista viladamatenc Pere Masó, i el videoclip va ser realitzat per en Roger Lleixà i cantat per els jugadors del club, membres de la junta, aficionats i *supporters* del club de futbol.

Partitura del nou himne del FC Viladamat, compost per Dani Hernández i amb lletra de Laura Roma.

GIRO DE XARNERA

Un carnaval al juny

Aquest any, una rua diferent! Per poder construir les carrosses que desfilen a la rua de l'Escala, les colles s'han de posar a treballar molt abans d'acabar l'any, i per aquestes dates encara hi havia la incertesa de si es podria celebrar carnaval amb normalitat al mes de febrer. Això va obligar la comissió a ajornar la rua. Així, quan es va tornar a la normalitat i per tal que

tothom pogués tenir enllestida la carrossa, el carnaval es va posposar al mes de juny. Aquesta vegada la gent de Viladamat vam vestir una brigada de bombers i bombers, que seguien un camió que no s'estava de ruixar a tothom mentre anava avançant. Llums, música, carrosses i disfresses van embolcallar una nit on tothom va gaudir d'un carnaval al mes de juny.

Infrafinançament i l'espoli fiscal de l'Estat espanyol contra els territoris catalanoparlants

El passat 5 de juny, el Ministeri d'Hisenda de l'Estat espanyol va publicar les dades sobre les inversions executades en sectors públics i fundacionals corresponents a l'any 2021. Una vegada més verifiquem que no hi ha hagut cap canvi en la política d'infrafinançament que practica l'Estat espanyol envers els territoris catalanoparlants.

Després d'analitzar les dades, l'Assemblea Nacional Catalana, Decidim País Va-

lencià i l'Assemblea Sobiranista de Mallorca constatem que:

Mentre que Madrid va executar el 184% de les inversions pressupostades (2.086 M€), el País Valencià en va rebre el 42% (469 M€), Catalunya el 35,8% (739,8 M€) i les Illes Balears el 77,8% (153 M€).

Els territoris catalanoparlants representem el 29,6% de la població de l'Estat espanyol, però sols rebem el 16,6% de les inversions estatals.

Aquesta inversió implica uns 90 euros per cada habitant dels Països Catalans sota territori espanyol enfront dels 309 que rep cada madrileny.

A aquesta manca d'inversions cal sumar-hi l'espoli fiscal que pateixen els nostres territoris i el dèficit històric que suporten algunes zones com el País Valencià, que durant tot el segle XX ha rebut el 19% menys en inversions que la mitjana estatal.

Som conscients que aquesta política d'empobriment sistemàtic que promou l'Estat empitjora la qualitat de vida de tots els nostres conciutadans, sense fer diferència per allò que pensen o voten.

És per això que el nostre objectiu, per tal de millorar la qualitat de vida de les classes populars, és continuar avançant en l'assoliment de la plena sobirania i la independència.

La llum de la llibertat trenca fronteres amb la Via Pirinenca

Dolors Feliu, presidenta de l'Assemblea, ha qualificat l'acció com "un gran crit silenciós, un clam a la comunitat internacional per una causa justa a favor de la pau i l'autodeterminació dels pobles i contra les fronteres imposades."

El dissabte, 2 de juliol, es va dur a terme l'acció artística i reivindicativa més gran d'Europa. La Via Pirinenca va comptar amb més de 300 cims, dels quals 130 a Catalunya. L'acte central de la Via, organitzat per l'Assemblea, l'entitat sobiranista basca Gure Esku i la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya, va tenir lloc a l'Estació d'esquí nòrdic Guils-Fontanera (Guils de Cerdanya),

des d'on es va donar el tret de sortida a l'acció d'il·luminació simultània al llarg de tots els Pirineus.

De fet, la Via va arribar fins a les Illes Balears, on també es van il·luminar cims de la mà de l'Assemblea Sobiranista de Mallorca. De forma simultània a la Via es va organitzar la Ruta de la Llibertat, que la Fundació Reeixida gestiona per recordar les persones que creuaven els Pirineus per salvar vides durant la Segona Guerra Mundial. La Via Pirinenca s'ha dut a terme gràcies també a la col·laboració d'Òmnium Cultural, Artistes de la República i la Fundació Reeixida.

El Balandrau (2.585 metres), un dels cims il·luminats. FOTO: JOAN MIQUEL LABRADOR

La Via Pirinenca s'ha creat encenent farells especials i llanternes frontals als cims per reivindicar el dret d'autodeterminació dels pobles i reclamar l'atenció de la comunitat internacional cap a una causa justa. A més, hi ha explicat el rebuig cap a les fronteres imposades, a la repressió i als obstacles antidemocràtics que pretenen impedir la materialització de la voluntat democràtica dels pobles basc i català.

Els Bons Gats

Control i protecció

L'associació Els Bons Gats és una protectora de gats que va néixer a Albons l'any 2015 de la mà d'un petit grup de persones residents que no podien quedar-se sense fer res davant el patiment que es veia cada dia: gats atropellats, malalts, camades, superpoblació...

Es va començar, amb l'ajuda de l'Ajuntament d'Albons, a esterilitzar i a rescatar gats malalts o petits portant-los a una casa particular en la qual es va adaptar el garatge per acollir-los, primer i, posteriorment, fer un petit refugi. Un cop rescatats aquests gats es va començar amb els tràmits d'adopcions per a tots aquells que podien aspirar a una llar. Ahora, es van controlar petites colònies en diferents punts del poble.

L'associació

Un cop feta la feina a Albons es va estendre també al municipi de Bellcaire, Viladamat, Ventalló... on la situació era ben bé la mateixa. Després d'aquests set anys podem dir que estem molt orgulloses del que s'ha fet fins ara, més encara quan la situació dels gats del carrer i la conseqüent convivència amb els veïns ha millorat molt, gràcies a controlar la pràctica totalitat de les colònies de diverses poblacions veïnes aplicant, entre altres aspectes, el mètode CER (captura, esterilització i retorn) com l'únic mètode ètic i eficaç per al control de les colònies felines. De moment, l'associació, ha

realitzat unes 350 esterilitzacions entre gats mascles i femelles, ajudant, evidentment, a controlar i disminuir la superpoblació de gats ferals en els nostres pobles.

Cal ressaltar que, al dia d'avui, l'associació té diverses desenes de col·laboradores i afiliades, està legalment inscrita en el Registre d'Entitats de la Generalitat, i en el Registre d'Associacions de Protecció i Defensa dels Animals, també de la Generalitat de Catalunya, a més de col·laborar i pertànyer a altres coordinadores i federacions animalistes.

Des de l'any 2015 fins ara l'associació ha donat en adopció més de 250 gats recollits o abandonats, molts eren cadells de poques setmanes que s'han trobat en les proximitats dels contenidors.

Tots els gats s'entreguen amb contracte d'adopció responsable i amb compromís de castració i es fa un seguiment de l'adoptant i un estudi del seu perfil abans de confirmar l'adopció.

Colònies controlades

Els gats de les colònies controlades s'alimenten exclusivament de pinso i aigua, d'aquesta manera s'evita que s'embrutin els carrers amb restes d'aliments orgànics. El fet que estiguin esterilitzats fa que no passin períodes de zel, amb la qual cosa viuen tranquil·lament, s'eviten les baralles entre mascles i, fins i tot, deixen de marcar territori amb l'orina.

I finalment, les mesures per al control de la natalitat permeten mantenir una població més estable, contribueixen a millorar l'estat sanitari dels individus i eviten els problemes derivats de la gestació, el part i l'alletament.

Els gats viuen feliços al carrer, a més, la seva presència dóna vida a molts ciutadans i encanta als espais públics. Per contra, aquests gats no toleren la captivitat i difícilment accepten l'adopció.

Una gata rescatada i adoptada quan anava perduda i desnodrida pel mig del carrer. FOTO: DOLORS GIBERT

La legislació i normatives

Per altra part, cal recordar que, a Catalunya, segons la Llei de Protecció als Animals (Decret Legislatiu 2/2008, del 15 d'abril, per la qual s'aprova el Text refós de la Llei de Protecció dels Animals), s'obliga les administracions locals a tenir cura de les colònies de gats ferals, la qual cosa ha fet que diverses associacions animalistes, com la d'Els Bons Gats, signin protocols i, consegüentment, tinguin una estreta col·laboració amb la majoria d'ajuntaments.

Aquesta Llei de Protecció dels Animals, en l'article 16.1 reconeix que "Correspon als ajuntaments de recollir i controlar els animals abandonats, perduts o ensalvatgits i de controlar els animals salvatges urbans", un aspecte que, normalment, es va assolint amb l'estreta col·laboració amb determinades entitats animalistes.

En aquest sentit, tant la Generalitat de Catalunya com algunes Diputacions, tenen partides pressupostàries per a aquesta finalitat i adreçades als ajuntaments que les sol·liciten.

Gata d'una de les colònies felines de Viladamat. FOTO: LAURA ARQUÉS

Aquesta mateixa llei reafirma que "La finalitat d'aquesta Llei és assolir el màxim nivell de protecció i benestar dels animals, i afavorir una responsabilitat més elevada i una conducta més cívica de la ciutadania en la defensa i la preservació dels animals. Els animals són éssers vius dotats de sensibilitat física i psíquica, i també de moviment voluntari, els quals han de rebre el tracte que, atenent bàsicament les necessitats etològiques, en procuri el benestar. Ningú no ha de provocar sofriments o maltractaments als animals o causar-los estats d'ansietat o por".

Els gats de carrer ha conviscut amb els humans des de fa més de tres mil anys

L'harmonia com a solució

Com en altres aspectes, sempre hi haurà defensors i detractors dels gats, uns els cuiden, respecten i alimenten i a d'altres els hi incomoda la seva presència. Caldria, doncs, ser tolerant i cercar un equilibri que suposi viure en harmonia entre l'home i els animals, en aquest cas els gats que viuen entre nosaltres des de fa milers i milers d'anys. No podem ignorar o eliminar tot allò que no ens agrada o no compartim.

En aquest sentit, des de la nostra associació considerem que hem contribuït a frenar la proliferació de colònies de gats ferals, com també a l'alimentació controlada i correcta i al seu control sanitari.

Nosaltres podem fer molta feina, però cal la responsabilitat de tots perquè en cas contrari això no s'acabarà mai i es continuarà gastant diners públics i de les nostres butxaques per taponar un problema que hauria sigut molt menys costós si s'hagués anat directament a l'arrel.

D'aquesta manera, ajudareu a la nostra associació, ja que el 30% de les camades indesitjades provenen de gats particulars no esterilitzats. I pel que fa als mascles, s'evita que marxin lluny a la cerca de femelles en zel amb la consegüent pèrdua de l'animal que s'acaba afegint a una de les colònies per obtenir menjar cada dia.

En aquest sentit, tots aquells veïns i veïnes que vegin cadells, gats malalts, gats embarassats o alguna situació de maltractament o iniciació, i per adoptar gats petits o grans, ja saben ara on poden adreçar-se.

Com va dir Gandhi: "La grandesa d'una nació i el seu progrés moral poden ser jutjats per la manera en què tracta els seus animals".

Si t'agraden els gats contacta amb nosaltres per saber com pots ajudar!

CARLES B. GORBS
Els Bons Gats

Juguem fort

Creiem més que mai en el projecte

El futbol, a tots els nivells, fa la sensació d'haver embogit. Fitxatges, moviments de jugadors a edats abans impensables, obsessió per les categories, diners... És una forma de veure el món molt allunyada del nostre concepte de futbol i de vida.

Podríem arribar a pensar que anem contra direcció i que circulem pel carril contrari de l'autopista, però sincerament no ho creiem. Valors com el treball, la integració, l'oportunitat de jugar per a tothom, la companyonia o el sentiment de pertinença no poden ser erronis i són alguns dels que nosaltres intentem transmetre.

Sabem que moltes vegades som com el Quixot lluitant contra molins i que pequem de romàntics, tot buscant la nostra Dulcinea, però a les pel·lícules americanes els romàntics sempre acaben triomfant al final de la pel·lícula i per això hi continuarem creient. Per tant, la idea és mantenir intactes els principis de quan el nostre club va fer les seves primeres passes, ara ja fa uns vint-i-cinc anys. Des de llavors han passat moltes persones, però si alguna cosa ens ha mantingut fermes, són aquestes idees: un equip arrelat als municipis.

El club neix de la unió de tres municipis de frontera entre l'Alt i el Baix Empordà: Bellcaire (que és el club primigeni que ja tenia estructura esportiva), Albons i Viladamat. Aquesta unió es va gestionar des del club i ajuntaments per tal d'oferir futbol de base als municipis i, sobretot, a la seva mainada sense haver-se de desplaçar a poblacions més grans. De la mateixa manera s'aconseguia, per part dels municipis, dinamitzar les instal·lacions esportives moltes vegades infrautilitzades.

Intentem transmetre valors com el treball, la integració, l'oportunitat de jugar per a tothom, la companyonia o el sentiment de pertinença.

Actualment, Bellcaire no forma part de l'Empordanet i sí que en forma part Verges, però la idea fundacional de poder tenir futbol formatiu en municipis petits encara és vigent i amb ganes de créixer. Des del club som conscients que hi ha coses que no s'han fet bé i intentarem evolucionar per tal d'arrelar-nos als pobles i al seu teixit associatiu.

És un club on els valors i els aprenentatges primen per davant dels resultats

El món al revés. Som conscients que aquesta idea ens és moltes vegades perjudicial i acaba fent que molts jugadors marxin atrets per una categoria puntual (és que jugarà a 1a divisió...), però, tot i això, volem reafirmar-nos-hi.

En etapes primerenques pensem que el futbol ha de ser una eina on anar adquirint una sèrie de valors que seran bàsics en l'esport i en la societat per al dia de demà. Esforçar-se per ser cada dia una mica millor, ser un bon company o companya, saber guanyar i saber perdre, gaudir fent un esport, aprendre dels errors, etc. són principis que el nostre club manté fermes i intenta potenciar, tenint clar que ens equivoquem pel camí i que no volem donar lliçons a ningú.

De la mateixa manera, creiem que anar adquirint conceptes futbolístics i en altres àmbits és un procés natural i que tothom va fent al seu ritme. Si la consolidació de conceptes permet assolir bons resultats, ens sembla genial, però si els resultats no són del tot bons i l'evolució com a persones i esportistes és positiva, la valoració serà exactament la mateixa.

Per tant, no renunciem a la competició, ja que la competició és intrínseca del joc, però l'aprenentatge que et dona la competició és un element formatiu més i en etapes on els nens i nenes estan adquirint conceptes no creiem que sigui la prioritària. Així que aprenem i consolidem conceptes i amb tots aquests aprenentatges intentem obtenir el millor resultat possible.

Així que... no podem oferir categories, però sí que podem oferir uns valors més enllà de ser de 1a o de preferent.

Un club que ofereix oportunitats a tothom

A l'Empordanet tothom pot jugar. És una afirmació que pot sonar a pedant i de cara a la galeria, però és explicable i, sobretot, és veritat.

Òbviament, tota afirmació té matisos i cada persona fa la seva evolució pròpia. Així doncs, des del club, intentem oferir la possibilitat de jugar a tothom adaptant-nos, en la mesura del possible, a les seves virtuts i al seu moment evolutiu. Més enllà de consideracions esportives, intentem sempre trobar el grup en el qual la persona pot tenir una capacitat d'evolució més positiva i on el seu aprenentatge pot ser més reeixit.

En resum, que després de vint-i-cinc anys ens renovem per mantenir els principis. Creem una nova junta per reafirmar-nos en el que creiem, però adaptant-nos a les exigències del dia a dia. Cal intentar consolidar les relacions amb els municipis i amb el seu teixit associatiu, buscar nous mecanismes de funcionament, crear nous equips i noves seccions...

En definitiva, s'ha de fer una aposta pel nostre club i pels nostres valors.

Caravan Viladamat

Ctra. Viladamat - L'Escala · 17137 Viladamat
Tel.: 972 788 625

Una nova Festa Major amb una gran diversitat d'actes

Després de dos anys sense Festa Major tal com la coneixíem, torna amb més força que mai.

Des de fa anys la Festa Major de Viladamat s'ha convertit en un lloc de pelegrinatge per als amants de la música i el bon ambient, és, a més, una de les festes de la comarca que més públic atrau, una festa que ja fa mesos que genera expectatives i il·lusió, tant per a aquelles persones que l'organitzem com per a les que la viuen amb intensitat.

Aquesta edició tenim a punt una gran diversitat d'actes i esdeveniments per tal de satisfer tots els gustos de totes les edats.

En aquesta edició de la Festa hi haurà quatre dies d'activitats. La Festa començarà dijous dia 28 amb el sopar popular i una cantada d'havaneres amb el grup escalenc **Oreig de Mar**. El sopar popular l'hem passat al dijous per no coincidir amb el correfoc i ho hem aprofitat per acompanyar-ho d'unes bones havaneres.

L'endemà divendres a les 11 de la nit hi haurà la tercera edició del correfoc a càrrec de la **colla de diables de Castelló d'Empúries** i, tot seguit, una nit de concert amb el grup

empordanès **Akoblats**, el grup de rap de les valencianes **Pupil·les**, amb els banyolins **Germà Negre** i el mític **DJ Ivanote** de la Bisbal.

Pel que fa al dissabte, a les 5 de la tarda hi haurà un espectacle d'animació infantil amb l'**Albert Such** i farem també el concurs pagès de ferro infantil. Tot seguit, a les 7 de la tarda hi haurà la trobada de colles geganteres. La jornada acabarà amb una nit de les èpiques de Festa Major amb la **Masovera Barbuda**, l'inigualable **Miquel del Roig**, el grup de moda **Pe-lukass** i **DJ Calvin** fins que es faci de dia.

El diumenge, a les 6 de la tarda podrem gaudir d'una audició de sardanes amb la **Cobla Osona** i, tot seguit, ball per a totes les edats amb el conjunt **La Montecarlo**.

Esperem que gaudim tots i totes de la Festa Major!

Visca la Festa Major!!!

COLLA DE L'ESPARDENYA

Caminades d'estiu

Tots els divendres dels mesos de juliol i agost, excepte festius, iniciem una nova temporada de les "caminades d'estiu".

Tot i que molts ja hi heu participat, cal saber que des de fa ja uns quants anys ens trobem una colla de gent per fer una caminada, un recorregut, pels voltants de Viladamat.

Aquest no és un grup fix, sinó al contrari, ja que us podeu apuntar en aquelles caminades que us vagi bé i en tingueu ganes. L'objectiu és ben senzill: caminar i de passar una bona estona.

Tothom serà benvingut!

Caminades d'estiu 2022

Trobades cada divendres dels mesos de juliol i agost (excepte festius)

Trobada: Plaça de l'1 d'octubre

Hora: 20:30h

Recorreguts: Al voltant del poble

Sopar: Si es vol, a l'arribada, a l'Ateneu

Organitza: Colla espardenya

Llarg i sinuós camí

LA TRAGÈDIA D'UCRAÏNA

El 24 de febrer d'aquest any 2022 Rússia envaeix Ucraïna i, per tant, és l'inici d'una cruenta guerra. Una guerra que, tot i que, el president rus, Vladimir Putin, hagi declarat que només es tracta d'una "operació militar especial", veritablement ha significat un conflicte bèl·lic i una agressió a un país, un territori, una població civil... del tot injustificable. És un conflicte bèl·lic, una guerra, entre un agressor i un agredit, un país invasor i un altre envaït i, ahora, resistent.

I, malauradament, al darrere dels termes "guerra", "conflicte bèl·lic", s'amaga la destrucció, la por, la fam, el terror i la mort, milers de morts i ferits. I els dies passen i mentre la classe política europea i mundial cerca solucions estèrils i d'altres col·lectius i fòrums polítics i socials reflexionen sobre temes ètics, morals, històrics... els dies continuen passant i la destrucció, el terror i la mort continua perseverantment.

En aquesta situació, milers, ara ja milions de persones, fugen de la tragèdia. Es calcula que en el mes de juny de 2022, més de set milions d'ucraïnesos i ucraïneses (molt majoritàriament dones, adolescents i infants) han fugit del seu país a la recerca de refugi i a aixoplugar-se de la destrucció, la por, la mort...

La destrucció i l'horror s'ha estès per tot Ucraïna.

A Catalunya hi han arribat més de 40.000 refugiats ucraïnesos fugits de la guerra. Alguns només hi han estat uns dies, altres s'han allotjat en cases d'amics, familiars o particulars, i a més de 9.000 se'ls ha allotjat i acollit en hotels i albergs gestionats pel programa de la Creu Roja. A les comarques gironines, Creu Roja ha atès més de 2.100 persones refugiades. Actualment estan allotjats en nou poblacions: Lloret de Mar, Girona, Roses, Figueres, Platja d'Aro, Viladamat, Blanes, Tossa de Mar i l'Estartit.

"La nostra primera funció és proporcionar seguretat a les persones desplaçades i cobrir les seves necessitats bàsiques. Això inclou la gestió de l'accés a la sanitat pública a través de l'expedició de la targeta sanitària i la compra de productes d'higiene bàsica i d'alimentació com ara bolquers, compreses, llet i productes d'alimentació infantil", va manifestar el coordinador de Creu Roja Girona, Jordi Martori.

A Catalunya hi han arribat més de 40.000 refugiats ucraïnesos fugits de la guerra

En aquest sentit, i com ja s'indica a l'editorial d'aquesta revista, a principis d'abril Viladamat va rebre a un nombrós col·lectiu de persones refugiades ucraïneses. Inicialment, eren una cinquantena i en l'actualitat ja són una setantena. Creu Roja gestiona la seva estada a l'hostal l'Esplai. Tot i això, un grup també força nombrós de veïns i veïnes de Viladamat han volgut mostrar el seu acolliment i solidaritat. A més de l'oferiment de diversos article i objectes, entre d'altres aspectes no materials, des del grup de Whatsapp "Viladamat solidària", s'intenta ajudar en tot allò que es pugui mentre que la mainada ucraïnesa assisteixen a les classes de les aules de l'escola Puig Segalar i de l'Institut el Pedró de l'Escala.

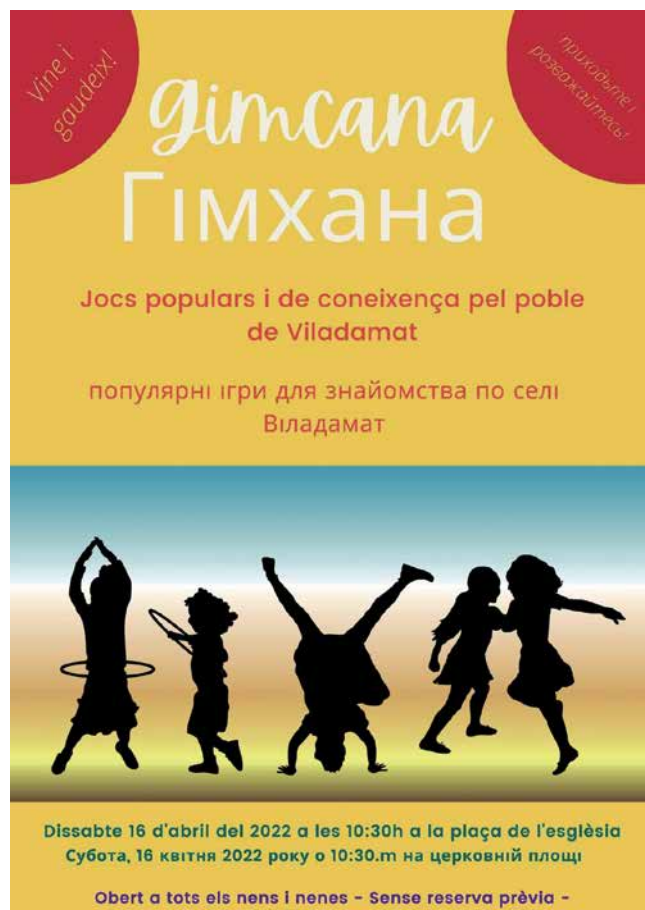

Una de les refugiades, Larisa Stasevich, ens explica que va marxar d'Odessa (Ucraïna) a finals de febrer "cansada i nerviosa per les contínues alarmes, tant al matí com a la nit, i per la manca de refugis... i amb una filla diabètica. Ja no podia més", ens comenta. En principi, Larisa, però, com moltes altres persones refugiades, va anar a Polònia i, en veure la gran quantitat de persones refugiades que hi havia, va decidir anar-se'n cap a França, a casa d'una neboda seva, però com aquell pis només tenia una habitació van decidir continuar fins a Empuriabrava, també a casa d'altre familiar, i on, finalment, va contactar amb la Creu Roja a Girona que la van enviar cap a Viladamat. El trajecte, per cert, va durar quasi un mes.

Aquestes refugiades de Viladamat reconeixen que, malgrat la tranquil·litat, el bon menjar, la bona acollida... senten molt a faltar, amb enyorança i nostàlgia, l'altra vida, la seva vida. I pel que fa al futur, Larisa ens diu que té previst, al mes de setembre, tornar a Ucraïna, concretament a Kher-son "sempre que aquesta ciutat s'hagi guanyat als russos". Alhora, ens afirma que, ara per ara, molts ucraïnesos no tan sols volen la pau, sinó que, sobretot, volen la pau, que s'acabi tot, però guanyant a l'invasor i no amb rendicions, ni submissió. "Volem guanyar i acabar amb tot això", ens confessa Larisa.

Escenificació del símbol de la pau al camp de futbol de Viladamat.

Un cartell bilingüe català-ucraïnès d'activitats a Viladamat.

Refugiades de Viladamat reconeixen que, malgrat la bona acollida, senten molt a faltar l'altra vida, la seva vida

Per a aquestes persones refugiades, aquest conflicte, ara fa poc temps, era impensable, inimaginable i s'ho van trobar de sobte, sense entendre ben bé el perquè de tota aquesta tragèdia i els abusos esgarriposos que ha comportat i que es donen diàriament.

Les refugiades a Viladamat ens expliquen que saben de la realitat del seu país gràcies a les xarxes socials i, sobretot, al telèfon mòbil. I demanen tot l'ajut i suport possible envers el seu país.

Concentració en solidaritat amb Ucraïna a l'Ajuntament de Figueres.

FOTO: DOLORS GIBERT

Dones refugiades ucraïneses oferint menjar ucraïnès a tothom que va voler.

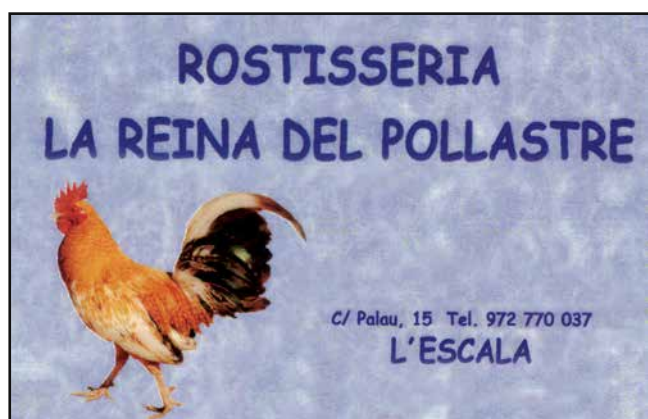
FOTO: DOLORS GIBERT

Entre altres plats típics d'Ucraïna, van servir i oferir la típica i prestigiosa sopa Borsch. FOTO: DOLORS GIBERT

Conversa en català a l'hostal.

I, evidentment, donen les gràcies a tota la gent de Viladamat per la seva solidaritat, ajut, comprensió, prudència, atenció... "Ens heu rebut molt bé i estem molt agraïdes i contentes".

Cal esperar que l'Hostal Esplai es buidi i es dediqui a la seva normal activitat. I quan diem l'Esplai, diem tots els centres d'acollida de refugiades, ja que això seria senyal que la sense raó, la destrucció, el terror... ha desaparegut i ha desaparegut sense venjances, ni repressions, sinó un retorn a la normalitat dins de la destrucció i el dolor que existeix, i existirà, durant molt de temps.

Un tema dels Beatles porta com a títol "El llarg i sinuós camí". Tot i que el contingut de la cançó és més sentimental i amorosa, el seu títol és prou explícit i el podem apropiari per a aquest conflicte i aquest doble camí. El llarg i sinuós camí que han de seguir els milions de refugiats i el llarg i sinuós camí que també han d'experimentar i viure milions de persones que han rebut un macabre episodi inesperat. Per a tots ells i elles, la nostra solidaritat i un crit de justícia i esperança.

CARLES B. GORBS

Macro parc eòlic marí de la Costa Brava nord

Un cop coneguda la proposta de MACRO PARC EÒLIC MARÍ a la Costa Brava Nord es constata que ens trobem davant d'una agressió sense precedents i de conseqüències irreversibles als valors mediambientals, paisatgístics, socials, econòmics i culturals de tot l'Empordà.

Els col·lectius i les persones adherides a l'Associació **STOP MACRO PARC EÒLIC MARÍ**, volen mostrar i argumentar la contundent oposició tant a aquest projecte com a qualsevol de les mateixes característiques que es pugui proposar en l'espai afectat.

Aquesta associació rebutja aquest parc eòlic pels següents motius:

Perquè suposarà un impacte molt negatiu en el medi natural, marí, cultural, social i econòmic que són inqüestionables.

- **Causarà una gran afectació en les migracions locals i estacionals de cetacis i aus marines** que hi ha a la zona. Cal avançar en el camí de les renovables, però no a costa de la biodiversitat, tal com indiquen les normatives internacionals. Un macro parc eòlic marí no és compatible amb la protecció mediambiental de l'àrea on es planteja instal·lar. Aquesta zona constitueix, segons els científics, el patrimoni natural marí més important de Catalunya.
- **L'activitat pesquera també patirà un greu perjudici** a causa de l'impacte sonor i visual del macro parc fins al punt que els pescadors asseguruen que hauran de plegar. L'emplaçament se situa en una zona actualment en reserva de pesca per una gestió sostenible dels caladors i el projecte suposarà la pèrdua d'uns caladors històrics molt importants d'alevinatge de peix.
- **El sector turístic i nàutic es veuran també molt afectats**, ja que es malmetrà el seu principal actiu, que és el paisatge i que, entre els seus elements destacats, té la badia de Roses, considerada oficialment de les més belles del món. També es malmetran els valors naturals del territori, que són molt valorats pels visitants. Preocupa l'impacte del projecte en l'economia local si tira endavant el que es considera un gran negoci a costa del territori.

Veler navegant per la badia de Roses, qualificada per la UNESCO com de les més belles del món. FOTO: DOLORS GIBERT

Perquè suposarà la destrucció total del paisatge emblemàtic marítim i terrestre de l'Empordà, tal com el coneixem.

- **Representarà la desaparició de l'horitzó natural del mar**, provocant unes dràstiques i irreparables conseqüències des del Cap de Creus, passant pel Golf de Roses, la plana Empordanesa i el Montgrí. Bona part dels nuclis urbans de Sant Pere Pescador, Empúries, Cadaqués, Roses, Castelló d'Empúries, l'Escala, Torroella amb l'Estartit, Pals i Begur quedaran perfectament encarats al macro parc. Les cales i paratges de gran interès de tota la Costa Brava Nord, mundialment reconegudes, perdran el seu horitzó, ja que tindrà un enorme impacte visual.

Un macro parc eòlic marí impactarà definitivament en l'essència de l'Empordà, patrimoni de la cultura i de la història de la Mediterrània, que ha inspirat escriptors de renom com Josep Pla, i artistes genials com Salvador Dalí, Lluís Llach, Ferran Adrià, i tants altres, que l'han fet universal i immortal. Només hi ha un Empordà, el que ens han regalat els avantpassats, el que fem tots els que hi vivim i els que d'arreu ens visiten; i l'hem d'estimar com s'estima la terra, el mar, el poble, la casa o la mare.

Per a tot això, la proposta d'un macro parc eòlic marí respon a un model d'explotació de les grans multinacionals que controlen el mercat de l'energia i venen la producció a

Foto muntatge (simulació) Empúries.

l'autopista energètica explotant sense miraments el territori. Des de l'Associació Stop Macro Parc Eòlic Marí s'aposta "per un model que ha de tendir a la democratització de l'energia a partir de l'autogeneració adequada a les necessitats i més respectuosa en la seva implantació".

El plantejament de l'associació Stop Macro Parc Eòlic Marí és molt clar: "Sí a les energies renovables, però amb seny i no

amb mega instal·lacions com la que es projecta! Volem un model per a tot l'Empordà i un model global. Considerem que abans de comprometre el territori amb projectes tan agressius cal estudiar fonts alternatives de producció energètica que siguin viables i sostenibles i que no posin en perill l'economia de la zona i els valors paisatgístics i mediambientals que són molt importants per al territori i que han costat tant de protegir".

MACRODADES PER ENTENDRE LES DIMENSIONS DEL PROJECTE

ELEMENTS DEL PAISATGE I REFERENTS

- Alçada Illes Medes, 74 m.
- Alçada Torre de Norfeu, 169 m.
- Puig Rom, 225 m.
- Alçada Far de Cap de Creus, 77 m.
- Alçada Montgrí, 301 m.
- Far de cap de Begur, 106 m.
- Alçada edificis Miami Empuriabrava, aprox. 60 m.
- Alçada edifici 600's Roses, aprox. 45 m.
- Alçada de les 4 torres de Sant Pere Pescador, aprox. 35 m.
- Distància Roses – l'Escala 16 km (en un dia clar ens podem saludar)
- Edifici més alt de Catalunya (comptant l'antena) és la Torre de Collserola 288 m, els següents ja serien la Sagrada Família acabada amb 172 m, les torres de la vila olímpica 154 m. i la torre Agbar 144 m.

MACROPARC EÒLIC

- Distància del parc a la costa 14 km. (Més a prop que de Roses a l'Escala)
- Dimensions macroparc, 18 km de llarg davant la costa per 10 km d'ample. Més ample que el golf de Roses. (25.000 camps del Barça).
- 80 Aerogeneradors de 258 m alçada i 236 de diàmetre d'aspes (girant i amb il·luminació nocturna). (80 torres de Collserola davant per davant de la costa)
- 320 macro àncores i el cablejat generant la corresponent malla en el fons marí.
- Un mínim de 40 o 45 km de línia de molt alta tensió travessant pel mig el golf de Roses, el Parc Natural dels Aiguamolls i la plana fins a la MAT a Santa Llogaia.

<https://stopmacroparceolicmari.org/>

Foto muntatge (simulació) La Platera – les Medes.

Un estudi recomana excloure i allunyar els parcs eòlics marins de zones protegides del Mediterrani

Nou científics de la Universitat de Girona (UdG), el Centre d'Estudis Avançat de Blanes (CEAB-CSIC), l'Institut de Ciències del Mar (ICM-CSIC) i la Universitat de Barcelona (UB) recomanen excloure i allunyar els parcs eòlics marins de les àrees protegides de la Mediterrània. El motiu són els "greus impactes" que aquestes instal·lacions poden provocar sobre la biodiversitat marina i el paisatge. Aquestes recomanacions s'inclouen en un estudi científic que s'ha publicat a la revista *Science of the Total Environment*.

El treball pren com a cas d'estudi el megaparc eòlic marí projectat a Cap de Creus i al golf de Roses, on conflueixen vuit àrees marines protegides. L'equip científic presenta una primera avaluació dels impactes ambientals potencials dels grans parcs eòlics a la Mediterrània i, en especial, a zones d'elevada fragilitat ecològica i alt valor paisatgístic.

L'estudi ha revisat prop de 150 treballs d'arreu del món. Aquesta diagnosi vol ser útil per a altres indrets de la Me-

diterrània i altres mars i oceans del món on conflueixen un patrimoni natural excepcional, una elevada biodiversitat, l'existència d'àrees marines protegides, un paisatge valuós, i unes activitats pesqueres i turístiques importants en l'àmbit local.

Amb aquest estudi, l'equip investigador analitza per primer cop, i de manera integral, els diversos impactes que aquestes instal·lacions poden tenir sobre tota la columna d'aigua: des del plàncton fins al fons marí, i des de peixos i crustacis rellevants per a la pesca fins a espècies sensibles i protegides com ara balenes, dofins, tortugues i algunes aus marines.

L'article destaca que els megaparcs eòlics marins poden comportar "greus riscos ambientals per al fons marí i la biodiversitat de moltes zones de la Mediterrània a causa de les particulars característiques ecològiques i socioeconòmiques i la vulnerabilitat d'aquesta mar semitancada". Els autors de l'estudi argumenten que "no es poden importar directament models com els de la Mar del Nord", on s'han instal·lat

Foto muntatge (simulació) – Cadaqués.

molts parcs eòlics marins. Per als biòlegs i ecòlegs marins, oceanògrafs, geògrafs i físics que signen l'article, el Mediterrani és característic per la seva "plataforma continental més estreta però més heterogènia i una proporció d'espècies i hàbitats amenaçats més elevada que en les mars del nord d'Europa".

Estructures complexes

Les estructures dels aerogeneradors són complexes. Sota l'aigua, els parcs eòlics "flotants", que són els que majoritàriament s'implantarien a la Mediterrània, requereixen sistemes d'amarratges i ancoratges de grans dimensions que poden afectar la integritat del fons marí. Els mamífers marins poden xocar o enredar-se amb aquest cablejat. A més, el soroll generat pels parcs eòlics s'acumula amb altres sons procedents d'activitats humanes, com ara la navegació, i impacta en el comportament dels mamífers marins.

Aquestes plataformes surants són, també, una font d'atracció d'espècies invasores o d'espècies oportunistes que poden alterar el "fràgil balanç local de biodiversitat".

Àrees protegides al Cap de Creus

Els autors de l'article estimen que els impactes ecològics dels parcs eòlics marins serien "especialment severs en zones

de gran biodiversitat i fragilitat com Cap de Creus i golf de Roses". En aquest punt conflueixen fins a vuit àrees marines protegides reconegudes nacionalment i internacional. Segons els acords internacionals, cal protegir un mínim del 30% dels mars i oceans de cara al 2030. Els investigadors assenyalen que, actualment, a l'Estat espanyol aquesta xifra representa el 12%.

L'estudi alerta dels riscos d'accidents associats a fenòmens meteorològics extrems, que cada vegada seran més habituals amb el canvi climàtic. També adverteix dels problemes inherents als mateixos aerogeneradors, com ara la caiguda de l'estructura a mar i els xocs de vaixells.

Finalment, l'estudi avisa que els impactes no es limitaran només a la costa, sinó també als municipis del prelitoral. Aquestes poblacions hauran d'acollir infraestructures (carreteres d'accés, subestacions, línies de transmissió d'electricitat o estructures temporals) que poden malmetre ecosistemes fràgils com, per exemple, aiguamolls.

Pesca i turisme

El treball científic posa de manifest que l'exclusió de l'activitat pesquera, inclosa la pesca artesanal, de les zones afectades pels parcs eòlics marins pot tenir conseqüències econòmiques, socials i ambientals sobre la indústria pesquera, les comunitats costaneres que depenen d'aquest sector i la societat en general. A més, els sons, vibracions i els camps electromagnètics dels cables poden fer minvar les captures. Els autors de l'estudi apunten, a més, que el debat sobre els impactes potencials dels parcs eòlics marins sobre el paisatge serà molt més intens a la Mediterrània que als països nòrdics. Segons el seu criteri, això té a veure amb la rellevància del turisme costaner i marítim entorn d'aquest mar.

ARTICLE CIENTÍFIC: Lloret, Josep; Turiel, Antonio; Solé, Jordi; Berdalet, Elisa; Sabatés, Ana; Olivares, Alberto; Gili, Josep-Maria; Vila-Subirós, Josep; Sardà, Rafael. 2022. Unravelling the ecological impacts of large-scale offshore wind farms in the Mediterranean Sea. *Science of the Total Environment*.

<https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2022.153803>

https://www.ub.edu/web/ub/ca/menu_eines/noticies/2022/02/037.html

CARLES B. GORBS

FONT: ASSOCIACIÓ STOP MACRO PARC EÒLIC MARÍ

FOTO MUNTATGE: El render està elaborat per la biòloga i paisatgista Anna Zahonero

Presentacions literàries

Escola rural: petita, pública i de poble

El 4 de març es va portar a terme, amb una concorreguda assistència, la presentació del llibre *Escola rural: petita, pública i de poble* del qual un dels autors és en Miquel Payaró, antic director de l'escola de Viladamat. El llibre és una síntesi de les característiques dels col·legis rurals: arrelats al territori, ajuden a donar vida al municipi, dinamitzen una part de la vida que el poble genera i aglutinen activitats i persones a partir de tota mena de trobades.

D'Abantes a Xurrencai. El parlar de l'Empordà

El 14 d'agost es va fer la presentació oficial a Viladamat, amb l'assistència d'un centenar de persones, del llibre *D'Abantes a Xurrencai. El parlar de l'Empordà* de Robert Sabater Costa i editat per GORBS.

Aquest llibre, que ara ja va per la seva 4a edició, és un diccionari, un recull de paraules, frases fetes i expressions que en Robert Sabater va començar fa onze anys amb la voluntat de conservar un patrimoni que es va perdent de generació en generació.

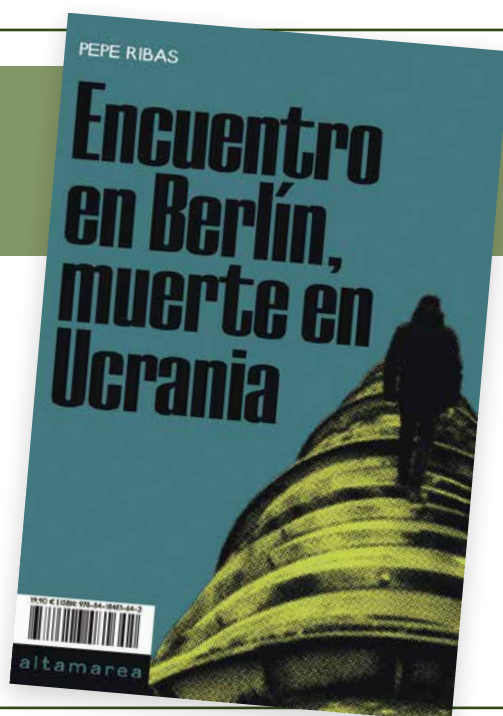
Novetats

(Llibres amb autoria de viladamatencs i viladamatencques)

ENCUENTRO EN BERLÍN, MUERTE EN UCRANIA de Pepe Ribas (ALTAMAREA EDICIONES)

Ernesto Usabiaga és un jove activista xilè, fill d'una dona torturada, que deixa el país després d'un desengany professional. S'instal·la a Berlín, la ciutat que us ofereix la possibilitat d'iniciar una nova vida i on descobreix la història familiar oculta. Allí coneix Maksim Kazantsev, un cosac ucraïnès connectat amb els oligarques i els serveis secrets, del qual Ernesto s'enamora i que alhora l'atempteix.

El tauler d'escacs geopolítics de l'antic bloc soviètic, el drama dels refugiats a causa de les guerres, l'amor familiar i la recerca de la identitat individual i col·lectiva són els eixos d'aquesta novel·la.

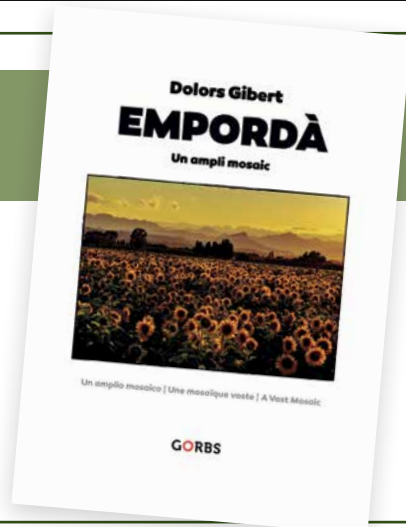

Novetats

(Llibres amb autoria de viladamatenencs i viladamatenques)

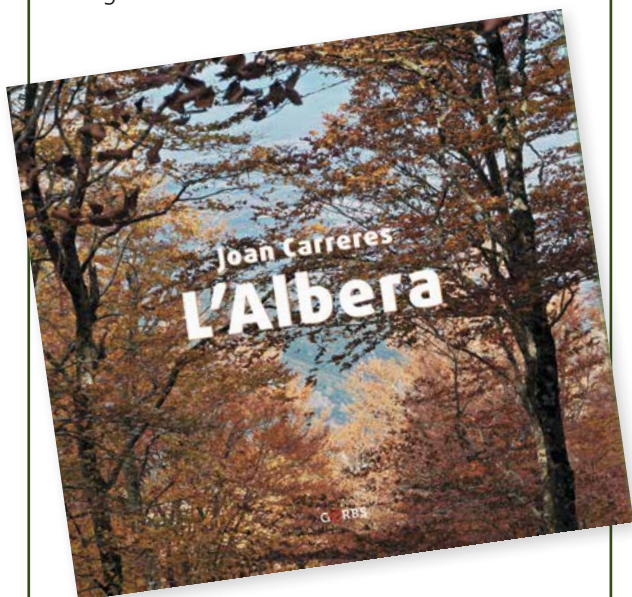
EMPORDÀ. Un ampli mosaic de Dolors Gibert i Carles B. Gorbs

Aquest llibre, amb el text (Carles B. Gorbs) a quatre idiomes: català, castellà, francès i anglès, és un recull fotogràfic amb el qual Dolors Gibert ens mostra diversos indrets de l'Empordà, molts d'ells poc coneguts. És l'altre Empordà. Més enllà de l'Empordà més turístic, o més de renom, majestuós i distingit, existeix un Empordà més quotidià, bucòlic i ben variat amb boscos, rius, estanys, muntanyes, mar... És una fisonomia que configura tot un mosaic ben divers i ric.

L'ALBERA de Joan Carreres

Aquest llibre, molt gràfic i visual (amb més de 300 fotografies), i amb alguns textos complementaris, presenta una visió completa del massís de l'Albera des de diversos punts de vista (geogràfic, paisatgístic, natural, mediambiental, històric, econòmic, humà...), la qual serveix com a fil conductor per conèixer els pobles i els racons d'aquesta serra pirinenca que uneix i agermana els paisatges i la gent dels dos vessants.

Cultura a la fresca

Enguany ja hem començat el cicle de CULTURA A LA FRESCA, i encara queda algun espectacle per gaudir.

 CULTURA A LA FRESCA 		
30 juny	Teatre Musical 22:00 Local Social	ABANS QUE ACABI EL DIA Cor Mondeveus - Torroella de Montgrí
6 juliol	Concert 22:00 Pl Església	VILADAMAT A ESCENA Grups musicals de l'Escola de Música El Gavià i artistes viladamatenencs convidats
20 juliol	Projecció 22:00 Pl Església	CINEMA A LA FRESCA
12 agost	Concert 22:00 Pl Església	ELS TRANQUILS cançó de taverna
26 agost	19:00 Local Social	Playback CASAL
   Tots els actes són gratuïts		

Poesia i relats

Apunts solitaris

Aquí em trobo amb una solitud
que res té a veure amb estar sol
i té tot a veure amb el món que m'envolta.
Potser no ho he fet prou bé,
hom pot no tenir res ni ningú
i viure una vida plena de futurs possibles.

La veritable ironia de la solitud,
és l'ambivalència;
poder sentir-te sol, estant sol,
sol, essent un ésser no solitari,
no sol, quan estàs molt i veritablement sol
només acompanyat de la solitud amiga.
Hi ha qui vol, aspira, anhela i desitja
ser un solitari feliç.

ROSER SUÑER I SOLER

Estiu

Avui, primer dia d'estiu, després d'una calorosa i seca primavera
que eixuga fonts i rierols. La xafogor i la pols brollen per tot arreu.
El vent fa posar l'aire irresistible, una petita espurna crema boscos
i conreus. De sobte, una ventosa tarda de núvols densos i negres
es mouen dalt del cel. L'intens xàfec de la nit ha encensat l'aire
i l'estiu ha fet un gir. L'herba és blana i acollidora. Sota l'ombra
dels arbres, l'aire és net i el sol brilla com un mirall que fa néixer
noves alegries. Quan arriba l'agost el món sencer somriu. Els ca-
rrers plens de gent que riu i canta enmig de paperets i serpenti-
nes, corren els nans i també ballen els gegants. El capvespre, a la
llunyania, se sent música d'estiu, música de festa major. Tard o
d'hora, sempre arriba l'alegria i també la il·lusió. La il·lusió de la
festa major. I quan a poc a poc se'n va l'estiu, innocentment tots
enyorem la seva calor que ens abraçava i ens ha acompanyat fins
a les portes de la tardor.

PERE OLIVER I LLOBET

Silenci

Silenci per contemplar i escoltar meravelles de la natura.
Silenci per copsar la grandesa de la quietud.
Silenci per escoltar al meu voltant a les persones...
A tot ésser viu.
Escoltar el silenci interior dóna pau.
Escoltar el silenci exterior, la natura reposa.
El silenci convida a pensar, a reflexionar... a buidar-se...
per renovar i donar nova força a la vida.
Tota bellesa neix del silenci.
Llargs silencis... que ens fan pensar.
No tenir mai por al silenci.
Mai silenciar el qui clama justícia.
Estimo aquest profund silenci quan tot resta suspès,
però tranquil.

Silenci d'altra manera que no sigui per covardia,
por o indiferència.
Dintre aquest silenci, també s'escolta la trencadissa
d'aquest món que ens deshumanitza.
Que el crit, que esquinça el nostre silenci sigui per apaivagar
aquest horror que pateix la nostra Terra i els qui vivim en ella.
On la vida s'escola incomprensiblement per culpa del poder
i l'ambició humana.
Silenci perquè els qui residim en aquesta Casa Comuna, que
anomenem Terra, deixem de cridar i ens avinguem a parlar.
Si arribem a aquest punt, serem més humans.
Silenci... Sembrem pau.

MARIA PLA I COLL

VIATGES
ESCALATOR, S.L.
AGÈNCIA DE VIATGES, G.C. 85

Av. Ave Maria, 43
17130 L'ESCALA
(Girona) SPAIN

Tel: 972770218
Fax: 972773040
escalator@intercomgi.com
www.escalator.group-team.com

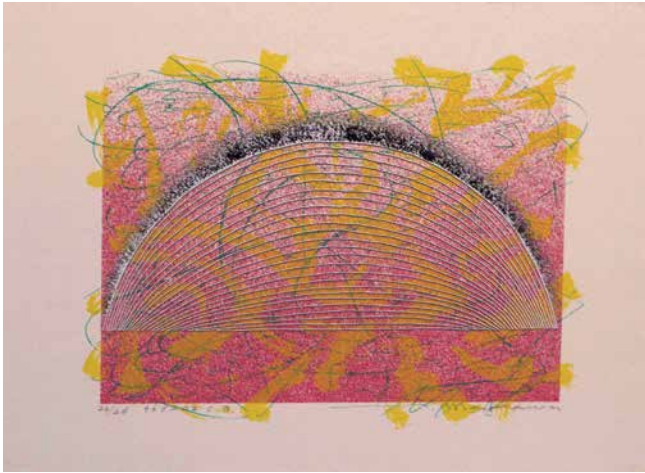

JAUME 2

TALLER DE PLANXISTERIA I PINTURA

Tel. 677 800 871
Carrer dels Horts s/n 17137 VILADAMAT (Girona)

Arts plàstiques

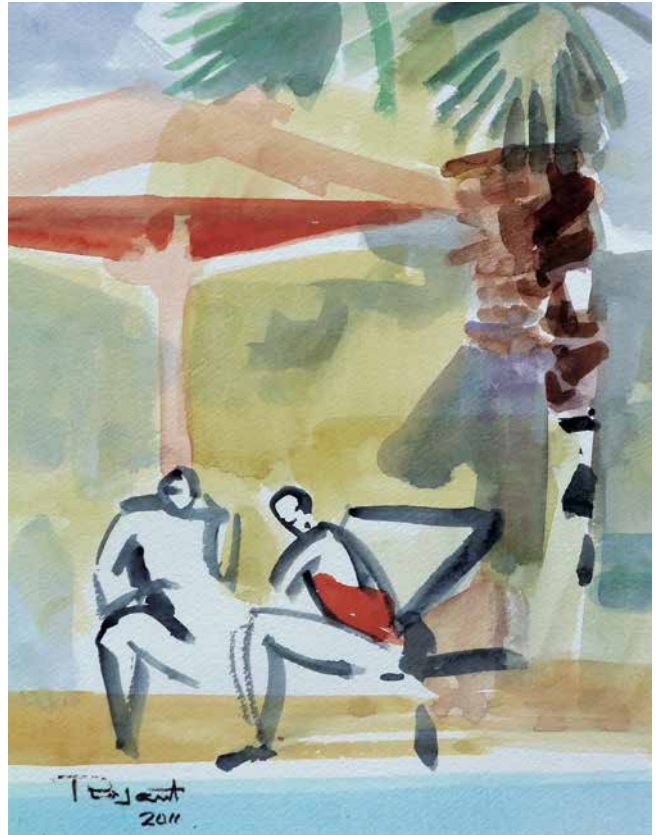
Pintura de **Tsuyoshi Maekawa**, serigrafiada per *El Lledoner*.

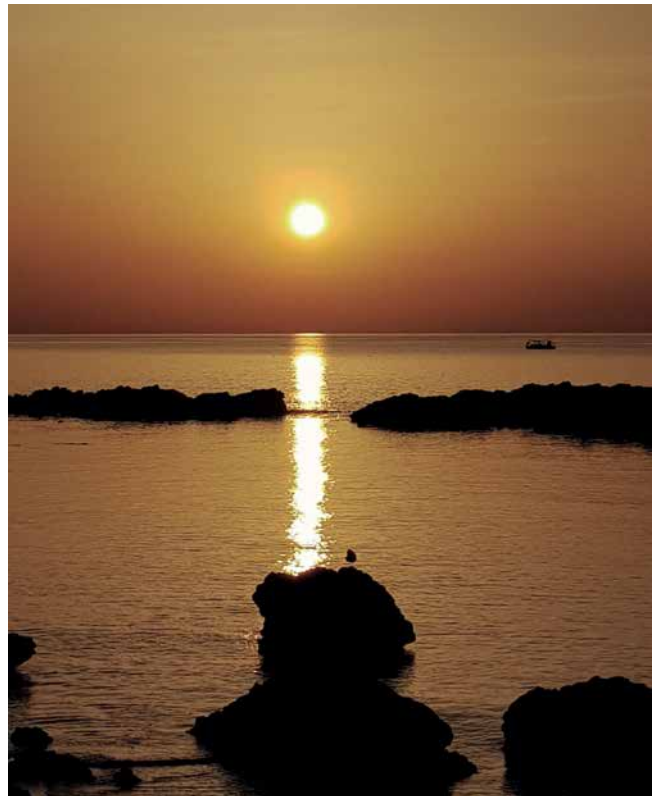
Poema visual *STOP POTS* de **Ferran Fernández**.

Fotografia *Cel rogent* de **Joan Carreres**.

Aquarel·la d'**Antonio Rosant**.

Fotografia *Albada* de **Mercè Costa**.

Afrontament actiu del dolor crònic

El dolor persistent o dolor crònic és un problema que afecta a una part important de la població i que comporta una sèrie de conseqüències negatives en la vida de la persona que el pateix. Estudis recents estan portant a una nova forma de gestionar aquesta problemàtica. Es tracta de plantejar un enfocament actiu en el qual la persona afectada es converteix en protagonista de la seva recuperació. L'educació basada en la neurociència i la fisioteràpia activa hi tenen un paper fonamental.

Per començar, cal saber que el dolor persistent o crònic no és tan sols un dolor que es perllonga en el temps, més enllà de la reparació del dany tissular (de les cèl·lules que conformen els teixits del cos). A partir dels nous avanços en neurociència s'ha demostrat que el dolor és un problema complex que implica una sèrie de canvis en l'organisme, fins i tot cerebrals. Afecta funcions físiques, psíquiques i socials, no només funcions del sistema múscul-esquelètic. Aquest tipus de dolor és una experiència multisensorial, cognitiva i emocional, que porta associades respostes motores, endocrines, immunes, conductuals i que s'expressa dins d'un context social i cultural.

Sabem també que durant molt temps s'ha tractat el dolor persistent amb tècniques passives, ja siguin farmacològiques (medicació que actua sobre el mecanisme nociceptiu o del dolor), quirúrgiques (operar per millorar la simptomatologia) i de fisioteràpia (tècniques que el fisioterapeuta aplica al pacient).

Així doncs, posem com a exemple un dolor persistent que, aparentment, hagi començat per un problema muscular causat per estrès físic o mental. La persona afectada, a part de sentir dolor per la tensió i patir una alteració de la circulació en el teixit, experimenta, des del primer moment, un efecte en la seva psicologia i el seu benestar. Aquest dolor pot augmentar de tal manera que afecti les activitats de la vida diària (dolor intens), produeixi atrofia muscular i limitació articular (més dolor), alteri el descans nocturn (insomni), s'adoptin males postures (sobrecàrrega de les articulacions i la musculatura) i derivi en conseqüències socials (baixes laborals, limitació de l'activitat social o pèrdua d'hàbits saludables).

Dit això, passem a analitzar què li passa a l'organisme. En primer lloc, hi ha una disfunció dels mecanismes inhibitoris del dolor. La persona percep el dolor, malgrat no haver-hi una causa que ho justifiqui (malaltia o dany dels teixits) o bé mostra una hipersensibilitat al dolor (té un llindar de percepció per sota del que es considera normal). En segon lloc, hi ha una alteració del control motor (hipervigilància durant la realització dels moviments). Llavors apareixen un seguit de conseqüències: la por de moure's, els patrons d'evitació del moviment i una conducta de catastrofisme ("no puc fer tal gest o tal activitat perquè em farà mal"). Tot això comportarà canvis estructurals en el cervell que conduiran a la persona a percebre més dolor i deixar de fer moviments o activitats.

Tal com he dit, amb la neurociència del dolor, els professionals tenim un repte important: acompanyar el pacient perquè pugui revertir aquest cercle del dolor i restablir el benestar físic, emocional i social. En definitiva, es tracta de retornar a l'estat de salut, a millorar la qualitat de vida. L'envelliment i l'allargament de l'esperança de vida va molt lligat a la qualitat de vida. Perquè això es pugui dur a cap és importantíssim que la persona prengui un paper actiu en el procés de recuperació o de resolució del problema. Una proposta a seguir podria ser la que es detalla a continuació.

1 Educació en neurociència del dolor

Cal explicar que el dolor no és el nostre enemic, al contrari, és un mecanisme d'alarma que ens avisa quan alguna cosa no funciona. Conèixer la fisiologia del dolor ajuda a comprendre que la hipersensibilitat del sistema nerviós és la responsable dels símptomes, no sempre és el dany en els teixits, com sovint es pensa.

De la mateixa manera, cal incidir en les falses creences, com per exemple sobre les males postures o els exercicis de força. Les males postures no són les que perjudiquen, sinó el temps excessiu que una persona s'hi passa.

Realitzar exercicis de força no és perjudicial si es fa de forma progressiva i adaptada. És més, la força muscular està directament relacionada amb la salut. Desenvolupar la força muscular disminueix el risc d'emmalaltir i de patir recaigudes. La falta de múscul (sarcopènia), que implica falta de força, és el principal indicador de fragilitat.

Així doncs, generar nous coneixements és fonamental perquè la persona vagi prenent una actitud activa sobre la seva malaltia.

2 Exercici terapèutic

Cal saber que la neuroplasticitat és la funció cerebral que ens permet canviar, aprendre. Com l'ordinador que no acaba de rutllar, el nostre cervell també es pot ressetejar. Així doncs, és important un programa d'exercici físic adaptat a la condició física i les necessitats de cada persona, que consti d'escalfament físic i mental, exercici aeròbic, exercici de força, exercicis preventius (coordinació i equilibri), exercicis multitasca (que impliquin el cos i la ment), exercicis de relaxació. D'aquesta forma, es millorarà la funcionalitat i s'anirà modulant el dolor.

Convé destacar que l'activitat física i l'exercici terapèutic aporten un ampli ventall de beneficis per a la salut i gairebé no tenen efectes adversos.

3 Treball grupal

El fet de treballar en grup reforça els vincles socials i ajuda a disminuir el catastrofisme. També ajuda a la coordinació i a aconseguir un moviment més eficient.

El joc, el contacte físic i el riure social afavoreixen l'alliberació de substàncies analgèsiques per part del mateix organisme (dopamina, oxitocina, endorfines, serotonina). I repeteixo, sense efectes secundaris!

4 Prescripció d'exercici físic

Si bé la persona pot estar guiada per un professional un o dos dies per setmana, la feina continua a casa la resta del temps.

És important que la persona segueixi un pla de treball adaptat i de dificultat progressiva. Seguir una rutina afavoreix la millora de la condició física, fomenta els canvis cerebrals i, per tant, millora la modulació del dolor. Això ajudarà a la persona a continuar cuidant-se, implicant-se en el procés, a adoptar uns hàbits saludables i a participar activament en la millora de la seva qualitat de vida.

5 Altres eines

Qualsevol activitat que impliqui una actitud activa de la persona influenciarà positivament en la seva salut. Posem alguns exemples: Mindfulness, loga, participació en les activitats de la comunitat, activitats aquàtiques, fer activitats diferents de les habituals (cuinar nous plats, quedar amb gent diversa, buscar camins nous), dibuixar, llegir, entre un munt de possibilitats si deixem anar la imaginació i la creativitat.

A tall de conclusió, animar a tothom a implicar-se activament en la seva salut. Davant del dolor persistent o crònic, d'entrada cal comprendre'l. Comenceu a moure-us. Us sentireu amb més força i amb el control del vostre cos. Disminuirà la por al moviment. Augmentarà la resistència, la força i la confiança. Tornareu a les activitats usuales. I el dolor? Probablement, en aquestes alçades, haurà deixat de ser el protagonista de la vostra vida.

MARTA BARRETINA

Missatge d'agraïment: millorar l'experiència de la donació

La sang és un teixit format per diversos components amb característiques i funcions diferents.

La sang que es recull en cada donació se separa al laboratori per obtenir els següents components: glòbuls vermells, plasma i plaquetes. Cada component es transfon a un malalt diferent. És per això que una única donació de sang pot beneficiar a diverses persones.

Els glòbuls vermells són els encarregats de transportar l'oxigen dels pulmons als teixits del cos. S'utilitzen en tractaments de càncer de la sang, en grans operacions o accidents en què hi ha una pèrdua important de sang. També en hemorràgies, com per exemple en alguns parts.

Les plaquetes intervenen en la coagulació de la sang per impedir les hemorràgies causades per petites lesions en artèries, venes i capil·lars. Es fan servir en hemorràgies greus, en malalties com la leucèmia i després d'alguns tractaments del càncer.

El plasma és el líquid en el qual estan suspeses les cèl·lules sanguínies: glòbuls vermells, glòbuls blancs i plaquetes. Representa un 55% del seu volum total de sang. Està format per aigua, sals minerals i proteïnes relacionades amb la defensa contra les infeccions, els factors de coagulació i el transport de substàncies cap als teixits.

Des de fa uns anys, les persones donants de sang reben un SMS quan algun dels seus components sanguinis s'envia a un hospital. Aquest servei del Banc de Sang i Teixits pretén millorar l'experiència de la donació. Es tracta d'un missatge personalitzat que, a més d'agrair-li la donació, proporciona informació del camí que ha seguit la seva sang.

Si voleu contribuir amb una donació, podeu fer-ho a Viladamat, l'Armentera o Ventalló (rebreu la convocatòria a través del mail o xarxes socials, o la trobareu als comerços del poble uns dies abans), a qualsevol altra població (a l'Escala s'organitzen diverses donacions durant l'any) o bé directament al Banc de Sang i teixits de l'Hospital Trueta.

Us animo, sempre que us sigui possible, a participar en la campanya de donació de sang de Viladamat. I si és possible, us encoratjo a participar en les campanyes d'estiu. A l'estiu les reserves baixen, però se'n necessita tanta o més que durant la resta de l'any. **VIU I FES VIURE!**

Apunta't a ➡ <https://donarsang.gencat.cat>

MARTA BARRETINA

Malaltia venosa crònica

La malaltia venosa crònica és la incapacitat que tenen les venes per tornar la sang des de les extremitats inferiors fins al cor per tornar-la a oxigenar.

Representa el 69% de les consultes de tipus vascular, afecta més al sexe femení i els antecedents familiars, l'edat i l'alçada de la persona també influeixen.

Els símptomes són: dolor que millora en aixecar les cames, formigueig, cames pesades, inflades, picor; també vermellor de les cames i turmells i venes varicoses, nafres i ferides. És important no esperar a tenir símptomes, sinó prevenir-los amb hàbits saludables.

Alguns d'aquests hàbits serien:

Evitar temperatures altes, banys de sol i l'aplicació directa de calor pot provocar que les cames s'inflin.

Cuidar la pell: fer servir sabó neutre i eixugar-la bé, també hidratar-la molt, així no es formaran clivelles.

No tenir sobrepès: és més fàcil tenir trombosi i flebitis.

Activitat física: evitar estar dret o assegut durant molt de temps, fer exercici diari i procurar caminar 30 minuts al dia.

Dieta: posar poca sal al menjar i evitar el restrenyiment, el tabac i l'alcohol. Ha de ser una dieta equilibrada i rica en fibra.

Hi ha plantes que afavoreixen la circulació: rusc, vid, castany d'índies. Tenen efecte antiinflamatori i són venotòniques.

La vitamina C té efecte antioxidant i funciona com a protector dels vasos sanguinis.

Hi ha medicaments que porten diosmina o hesperidina que reforcen les venes, redueixen la inflor i milloren la circulació.

M. LLUÏSA FALGUERA, farmacèutica de Viladamat

L'spinologia

L'spinology (spinologia) neix als Estats Units de les mans del Dr. en quiropràctica Reggie Gold. Ell va ser el pare del que avui en dia anomenem espinologia o spinologia, segons les diferents variants.

L'escola europea de spinologia va ser fundada en 1981 en mans d'Enrique Borredà i Encarna Espuña.

Reggie Gold va ser un dels grans quiropràctics de la història, va mantenir-se molt fidel al principi filosòfic del que en el seu moment va ser la *straight-quiropràctic*, el concepte de manteniment de la columna vertebral. El fet que la quiropràctica derivés cap a una medicina i el tractament de problemes i patologies, i no una filosofia de manteniment, el va dur a la decisió de recuperar la filosofia original creant l'spinologia.

En principi, l'spinologia no es diferencia en gaire de la quiropràctica, els dos conceptes es basen en el fet de mantenir una bona salut del sistema nerviós (nervis espinals) que queden pressionats entre les articulacions vertebrals quan les vèrtebres, per causes diferents, pateixen el que anomenem desajustaments vertebrals.

Aquests desajustaments són la causa de moltes alteracions químiques del nostre organisme. Desgraciadament, tots els humans patim aquests desajustaments, som bípedes i això ja n'és una de les causes, i caigudes, l'ofici, tensions, traumes, etc.

Soc conscient que la majoria de les persones venen a la meva consulta per un problema, ja sigui un dolor, una lesió (lumbàlgia, un torticoli, etc.) i sempre els dic el mateix.

Mantenir ajustades les vèrtebres, revisar la teva columna vertebral i alliberar els nervis espinals de la pressió que causen els desajustaments, ajudarà que el teu cos en general estigui millor i ajudarà al fet que el sistema endocrí (glàndules) actuï amb més vitalitat i harmonia. Molts símptomes que la persona sentia quan va venir a la consulta milloren o desapareixen.

Moltes persones que reben ajustaments periòdics comenten que ja no tenen tanta migranya, que dormen profundament i se senten més lleugers, que no senten tant dolor a l'esquena, que digereixen millor, que mentalment estan més deserts i rendeixen molt millor el dia a dia, etc. És perquè el seu cos utilitza millor la seva energia per regenerar-se i per recuperar-se.

Desgraciadament, estem en la línia vermella que separa la medicina i món de les patologies que són el pa de cada dia, del que oferim, per un professional de l'spinologia que sent profundament aquest concepte filosòfic li és molt frustrant veure com la prioritat del client és que se li solucioni un dolor i un cop desapareix aquest, no segueix el manteniment.

És, doncs, aquest concepte del manteniment que intento transmetre sempre als usuaris que venen a la meva consulta.

JOSEP M. TORRES ROS
Spinòleg i terapeuta crani sacral
Harmonització energètica Anchsma

Pluja al maig, sol al juny i guerra a Sebastòpol

Aquesta dita la deia el padrí d'un company pagès del camp de Tarragona, i ho té tot, pluja al maig per fer granar els sembrats, sol al juny per assecar bé el gra i guerra a Sebastòpol per assegurar el preu, el cavall de batalla de la pagesia.

En pocs mesos el panorama social i polític d'Europa ha canviat radicalment, la política agrària europea s'ha vist trasbalsada per una guerra al continent i ha trencat totes les perspectives que ens plantejàvem a principis d'any, les matèries primeres s'han anat disparant de preus, portant als sectors més afectats per les darreres crisis i per la pressió de l'agroindústria i la gran distribució a un punt de ruïna i tancament, com és el cas del sector lleter.

Tenim una part de pagesos que han vist com el preu del seu producte a vendre, bàsicament cereal i farratge, es disparava cap amunt i els hi podia millorar el seu compte de resultats, tot i l'increment de preu de l'energia. I per una altra banda, tenim els ramaders, que veuen pujar el preu del pinso i mentrestant ells no poden repercutir els costos al seu producte final, sigui carn, llet o ous.

Però és realment l'Europa del mercat únic, deficitària en cereals? Doncs pràcticament no, el dèficit de volum de cereal

produït/consumit està per sota del deu per cent, amb una revisió de la PAC i una disminució del consum semblaria que ho tenim solucionat, però no es tan fàcil.

La vella Europa no pot, o no vol, renunciar als seus negocis, i apareix l'especulació en el mercat de matèries primeres, i els cereals passen a cotitzar a uns preus que no havíem vist mai, el blat i el pa es converteixen en una moneda, i això és molt dolent, sobretot per al consumidor.

Els ramaders i pagesos es troben davant d'una pujada de costos sense precedent, un 97% els fertilitzants, un 29% el pinso i un 112% l'energia, i això fins al març. Aquesta pujada de preus només es pot suportar venent el producte final a un preu raonable, i això forçosament porta a un encariment dels productes finals, de moment la gran distribució ja ha repercutit costos al consumidor, però no ho ha traslladat al productor, si tenim excedent d'un producte, el preu al pagès és sota cost de producció. Les marques blanques continuen escanyant al pagès.

Ens trobem amb alguns operadors, tant per a cereal com per a producte fresc, que cada dia més aposten per produccions agràries més properes a la indústria o directament al consumidor, i algunes voldrien no dependre de mercats exteriors i poder-se subministrar dins el territori, estalviant cost de transport i creant una economia circular al territori.

I amb tot això seguim amb una crisi energètica, la necessitat d'assolir una sobirania energètica no pot posar en perill una sobirania alimentària que trontolla a la més petita espenta, és de sentit comú, cal preservar les terres de conreu, i segurament caldria incrementar la superfície amb la gestió de zones de bosc en forma de mosaic, els regadius prenen una importància cabdal a la lluita contra el canvi climàtic, perquè caldrà garantir totes les collites.

NARCÍS POCH

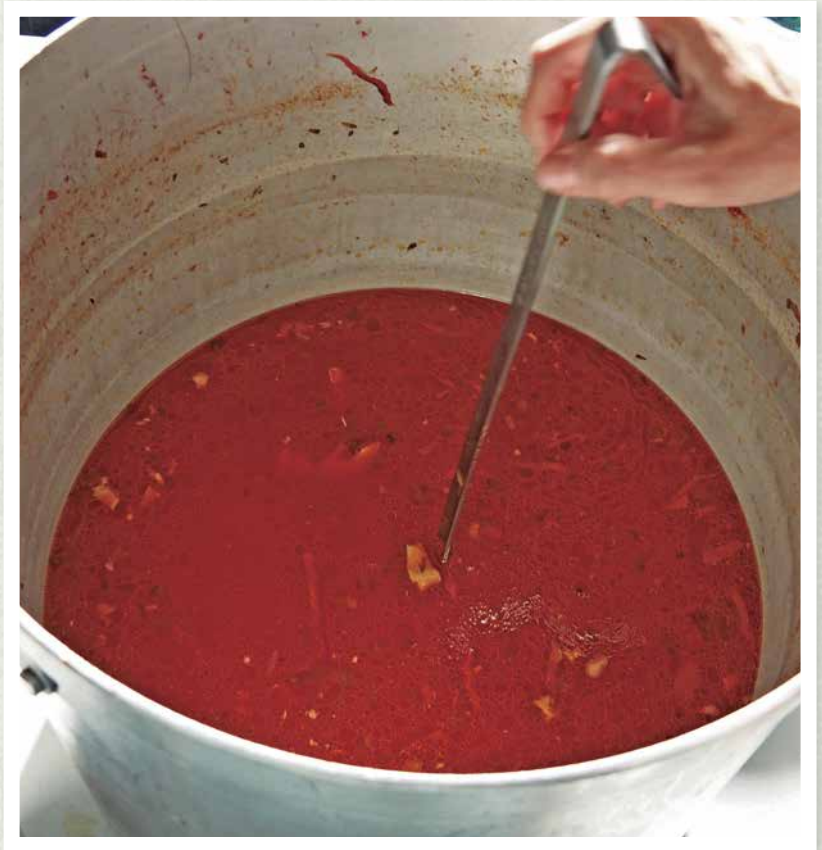
Sopa Borsch

El 16 d'abril les persones refugiades d'Ucraïna van voler agrair l'acollida que han rebut de la població de Viladamat amb l'ofrena d'uns menjars del seu país. Ara detallem com a recepta gastronòmica un d'aquests menjars, en concret la sopa "Borsch".

A Ucraïna hi ha 24 *óblasts* (regions), a més de la «república autònoma» (Crimea) i de ciutats amb estatus especial, consegüentment, Ucraïna té unes 50 variants de "Borsch". Es fan festes de "Borsch". Diferents sofregits fan cada variant molt diferent. Poden portar bolets de bosc, prunes, panses, conserva de peix, mongetes, pèsols, amb brioix, amb all...

El "Borsch de Kíev" porta xai, vedella, bacon, poma, remolatxa, kvas (una beguda natural tipus kombutxa) i poma fermentada.

Des de l'1 de juliol de 2022 el "Borsh" és considerat "Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat".

La sopa Borsch que es va oferir a Viladamat. FOTO: DOLORS GIBERT

» Sopa Borsch

INGREDIENTS (6-8 PERSONES)

- 1 kg de carn (amb os)
- 6 o 7 patates
- 400-500 grams de col
- 1-2 unitats de remolatxa (ratllada)
- 1 pastanaga (ratllada)
- 2 o 3 cebes (tallades a trossos petits)
- 2 cullerades de tomàquet fregit
- 1 pebrot fresc
- 2 grans d'all
- Anet
- Sal, pebre i una cullerada de sucre

PREPARACIÓ

Fem un sofregit de pastanaga, ceba i tomàquet fregit. Quan el brou està preparat afegim patata tallada a trossos al vostre gust, col tallada i remolatxa.

Després de 15 minuts, afegim el sofregit, just abans d'apagar hi posem l'all més l'anet fresc. És millor menjar amb nata fresca i brioix. Sempre té millor sabor l'endemà.

Bon profit!

LARISA STASEVICH

Festa Major de Viladamat 2022

DIJOUS, 28 DE JULIOL

21 hores: SOPAR POPULAR

22 hores: Havaneres amb **OREIG DE MAR**

DIVENDRES, 29 DE JULIOL

23 hores: CORREFOC

Tot seguit, Nit de concert amb **AKOBLATS, PUPIL·LES,**
GERMÀ NEGRE i el **DJ IVANOTE**

DISSABTE, 30 DE JULIOL

17 hores: Animació infantil amb l'**ALBERT SUCH**
i el concurs PAGÈS DE FERRO infantil

19 hores: TROBADA GEGANTERA

24 hores: Nit de Festa Major amb la **MASOVERA BARBUDA,**
MIQUEL DEL ROIG, PELUKASS i **DJ CALVIN**

DIUMENGE, 31 DE JULIOL

18 hores: Audició de sardanes amb la **COBLA OSONA**

20 hores: Ball amb el conjunt **LA MONTECARLO**

Organitza:

Associació Juvenil
Sant Felius

Col·labora:

